

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

30 april 2002

TOELICHTINGEN

**bij de aanpassing van de middelenbegroting en de tweede aanpassing van
de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002**

MEERJARENBEGRADING

INHOUD

1	De middelen.....	3
1.1	Algemeen overzicht van de middelen 1999-2005	3
1.2	Gedeelde en samengevoegde belastingen.....	4
1.2.1	Parameters.....	4
1.2.2	Projectie van de middelen voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet	5
1.2.3	Lotto-middelen	10
1.2.4	Afrekening middelen 2001	10
1.3	Gewestbelastingen	10
1.4	Specifieke dotaties en andere ontvangsten	14
2	De uitgaven.....	16
2.1	Indexeringen in de uitgavenbegroting	16
2.1.1	Algemene uitgangspunten uitgavenraming 2002-2005	16
2.1.2	Raming van de toegepaste indexen.....	17
2.2	Budgettaire evoluties 2002-2005	20
2.3	De meerjarenbegroting per kredietsoort	42
2.4	De meerjarenbegroting in termen van beleids- en betalingskredieten	44
2.4.1	Beleidskredieten	44
2.4.2	Betalingskredieten	49
2.5	Het effect van het Lambermontakkoord op de uitgaven 2002-2005.....	52
2.5.1	Afzet- en uitvoerbeleid	52
2.5.2	Landbouw en zeevisserij.....	59
2.5.3	Lokale overheden.....	63
2.5.4	Ontwikkelingssamenwerking.....	63
2.5.5	Bestaansmiddelen	63
2.5.6	Gebouwen.....	65
2.5.7	Globaal overzicht.....	66
3	Evolutie van het encours.....	67
4	Aflossing schuld Vlaamse Gemeenschap	68
5	Saldi.....	69
5.1	Begrotingssaldo	69
5.2	HRF-saldo.....	70
5.2.1	Te behalen HRF-saldi	70
5.2.2	Resultaten in HRF-termen van de meerjarenraming.....	71

1 DE MIDDELEN

1.1 Algemeen overzicht van de middelen 1999-2005

In dit hoofdstuk wordt eerst een algemeen overzicht gegeven van de geraamde middelen van de Vlaamse Gemeenschap over de periode 1999-2005. De ramingen voor de jaren 1999-2002 hebben betrekking op de cijfers van de begrotingscontrole van het betrokken jaar, inclusief de afrekening van het voorgaande jaar. In tabel 1 worden de absolute waarden weergegeven. Bij de gewestbelastingen werden de nalatigheidintresten en boetes opgeteld. Tabel 2 geeft vervolgens middels indices aan in welke mate de middelen toe- of afnemen ten opzichte van de cijfers 1999.

Tabel 1 : Totale middelen naar hun aard - absolute bedragen (in duizend euro)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.433.203	13.685.562	14.602.810	12.880.901	13.366.848	13.853.429	14.484.756
Specifieke dotaties en ristöorno's	177.834	221.019	249.594	732.296	740.712	748.100	755.598
Gewestelijke belastingen	948.322	1.067.016	1.193.786	2.717.548	3.042.849	3.109.367	3.226.886
Kijk- en luistergeld	442.235	444.969	468.630	23.218	0	0	0
Eigen niet-fiscale, toegewezen, ontvangsten	35.637	46.406	67.301	68.424	68.493	68.493	68.493
Eigen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten	149.864	154.643	205.682	231.613	168.886	155.651	152.144
Totaal	15.187.094	15.619.615	16.787.803	16.654.000	17.387.788	17.935.040	18.687.877

Tabel 2 : Totale middelen naar hun aard – indices

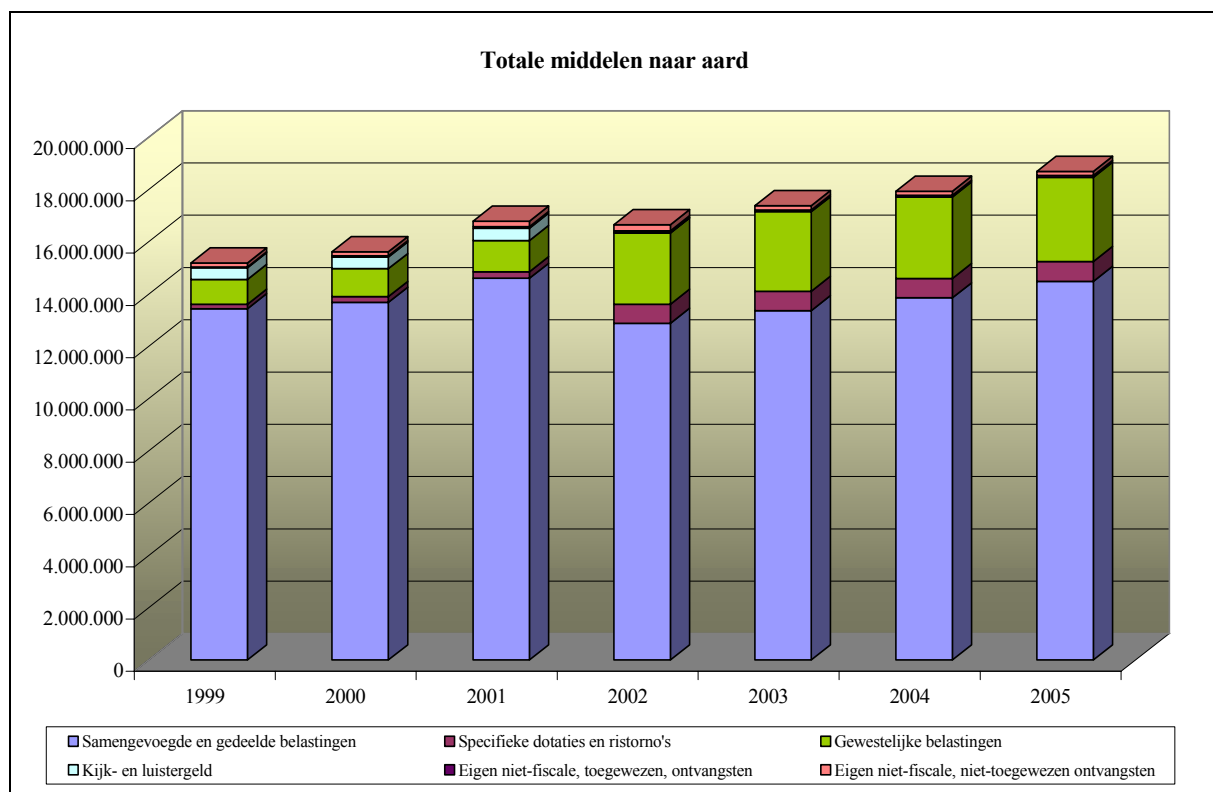
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Samengevoegde en gedeelde belastingen	100	102	109	96	100	103	108
Specifieke dotaties en ristöorno's	100	124	140	412	417	421	425
Gewestelijke belastingen	100	113	126	287	321	328	340
Kijk- en luistergeld	100	101	106	5	0	0	0
Eigen niet-fiscale, toegewezen, ontvangsten	100	130	189	192	192	192	192
Eigen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten	100	103	137	155	113	104	102
Totaal	100	103	111	110	114	118	123

De bovenstaande samenvattende overzichten beklemtonen de toename in fiscale autonomie sinds de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord, zijnde 1 januari 2002. Waar het aandeel van de gewestelijke belastingen ten opzichte van het totaal van de middelen in 2001 nog 7% bedraagt, loopt dit in 2005 op tot 17%.

De middelen die verkregen worden uit de bijzondere financieringswet (samengevoegde en gedeelde belastingen en federale dotaties) dalen daarentegen van 88% in 2001 naar 81% in 2005. De daling is hier minder spectaculair dan de stijging bij de gewestbelastingen, omdat zij het resultaat is van een gedeeltelijk tegengestelde beweging.

Enerzijds werden de samengevoegde belastingen verminderd met de negatieve term (artikel 33bis van de bijzondere financieringswet), anderzijds werden nieuwe middelen (dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld) toegekend in het kader van de nieuwe aan de gewesten toegekende bevoegdheden.

Grafiek 1: Totale middelen naar hun aard – absolute bedragen (in duizend euro)

Bovenstaande grafiek geeft op visuele wijze het effect van het Lambermontakkoord weer. De breuklijn tussen 2001 en 2002 toont zich in de toename van de gewestelijke belastingen en van de specifieke dotaties en ristorno's enerzijds, en de afname van de samengevoegde en gedeelde belastingen anderzijds. Naar 2005 toe stijgt opnieuw het belang van deze laatste categorie.

1.2 Gedeelde en samengevoegde belastingen

1.2.1 Parameters

Reële BNI-groei

Het Planbureau raamde in haar herziening van de economische parameters in februari 2002 de reële BNI-groei zowel voor 2001 als voor 2002 op 1,0%. Deze cijfers zijn het gevolg van de crash van 11 september 2001: een neerwaartse herziening van de groei drong zich op. Algemeen wordt echter verwacht dat medio 2002 de groei terug zal aanzwengelen tot een "normaal" peil.

Een herziening van de langetermijnvoorspelling van het Planbureau is nog niet beschikbaar. Daarom wordt voor de periode 2003-2005 de groeiprognose gebruikt die de Hoge Raad voor Financiën in haar julirapport gebruikt voor de uittekening van het referentietraject. Er wordt bijgevolg een reële groei van 2,5% van het BNI vooropgesteld.

Inflatie

Ook voor wat betreft de inflatie werden de prognoses door het federaal Planbureau herzien in de loop van februari 2002. Het Planbureau stelt voor 2001 een inflatie voorop van 2,49% en voor 2002 een inflatiepercentage van 1,60%. Voor de jaren volgend op 2002 werd opnieuw gebruik gemaakt van de inflatieprognoses die door de Hoge Raad voor Financiën vooropgesteld werden in haar referentietraject. De inflatie in de meerjarenbegroting wordt dan op 1,50% vastgesteld voor de periode 2003-2005.

Opbrengst personenbelasting

Voor de personenbelasting wordt vertrokken van constante fiscale capaciteit. Dit is een voorzichtige inschatting, vermits mag worden verwacht dat ze nog licht stijgt, gezien de evolutie in het verleden. De cijfers aanslagjaar 2000 werden doorgetrokken.

Aantal inwoners

Het aantal inwoners wordt constant gehouden op het niveau van 2001.

Inwoners < 18 jaar

Voor de denataliteitscoëfficiënt worden de ramingen van het NIS aangehouden.

Verdeelsleutel leerlingen

De verdeelsleutel voor 2001 is gekend en geverifieerd door het Rekenhof (56,97% Vlaamse Gemeenschap en 43,03% Franse Gemeenschap). Deze verdeelsleutel wordt doorgetrokken naar de volgende jaren.

1.2.2 Projectie van de middelen voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet

In de berekening van de middelen werd rekening gehouden met het effect van het Lambermontakkoord vanaf 2002, exclusief de Lotto-opbrengsten, de middelenoverheveling voor wat betreft de Plantentuin te Meise en de overheveling van de bevoegdheden voor ontwikkelingssamenwerking. Het resultaat van deze berekening is weergegeven in tabel 3. Het is belangrijk hierbij te vermelden dat de middelenberekening over de jaren 1999, 2000 en 2001 in deze tabel eigenlijk een herberekening is met de definitieve parameters voor deze jaren. Dit is dan ook de verklaring waarom de cijfers afwijken van de cijfers in tabel 1.

Tabel 3: Projectie van de middelen voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet (in duizend euro)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Parameters							
Inflatie	1,12%	2,55%	2,47%	1,60%	1,50%	1,50%	1,50%
Groei	2,02%	3,10%	1,00%	1,00%	2,50%	2,50%	2,50%
Personenbelasting							
Vlaams Gewest	15.221.227,62	16.030.193,43	16.869.533,64	16.869.533,64	16.869.533,64	16.869.533,64	16.869.533,64
Waals Gewest	6.958.938,92	7.270.208,90	7.572.733,20	7.572.733,20	7.572.733,20	7.572.733,20	7.572.733,20
Brussel	2.221.215,22	2.330.454,46	2.432.963,00	2.432.963,00	2.439.657,00	2.439.657,00	2.439.657,00
Duitstaligen	132.152,04	136.629,00	139.306,25	139.306,25	139.306,25	139.306,25	139.306,25
Verdeelsleutel onderwijs							
Vlaamse Gemeenschap		57,08%	56,97%	56,97%	56,97%	56,97%	56,97%
Franse Gemeenschap		42,92%	43,03%	43,03%	43,03%	43,03%	43,03%
Samengevoegde en gedeelde belastingen							
Gewest - P.B. Gewest zonder Lambermont	5.536.439	5.869.512	6.145.924	6.306.701	6.572.316	6.837.170	7.113.221
Gewest - P.B.-aftrek Lambermont	0	0	0	-2.108.768	-2.185.918	-2.258.712	-2.334.120
Gewest - P.B. extra middelen voor extra bevoegdheden	0	0	0	56.172	58.132	60.488	62.938
Totaal Gewest na Lambermont	5.536.439	5.869.512	6.145.924	4.254.105	4.444.530	4.638.946	4.842.039
Gemeenschap P.B.	2.574.688	2.729.059	2.834.058	2.908.196	3.031.028	3.153.171	3.280.480
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	5.130.462	5.306.325	5.428.819	5.530.130	5.679.665	5.754.530	5.822.866
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	0	0	0	118.259	211.625	306.782	539.371
Totaal Gemeenschap na Lambermont	7.705.150	8.035.384	8.262.877	8.556.585	8.922.318	9.214.483	9.642.717
Afrekening 2001				70.211			
Algemeen totaal samengevoegde en gedeelde belastingen	13.241.590	13.904.896	14.408.801	12.880.901	13.366.848	13.853.430	14.484.756
Dotaties vanwege federale overheid							
Tewerkstellingsprogramma's	168.131	194.824	221.518	248.211	248.211	248.211	248.211

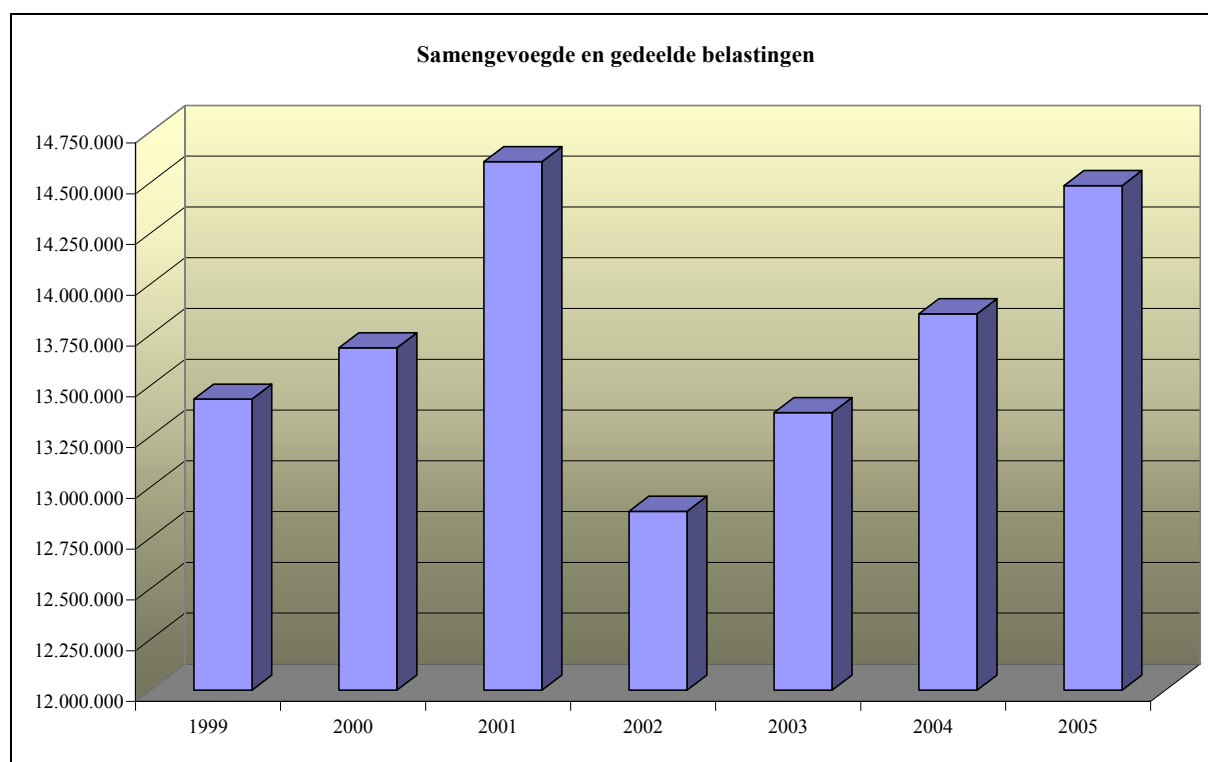
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Buitenlandse studenten	9.118	27.662	28.346	28.799	29.231	29.670	30.115
Totaal federale dotaties	177.249	222.487	249.863	277.010	277.442	277.881	278.326
Kijk- en luistergeld	441.107	449.689	468.630	23.218			
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	0	0	0	455.286	463.270	470.219	477.272
Gewestbelastingen				2.717.548	3.042.849	3.109.367	3.226.886
Gewestbelastingen voor Lambermont	885.344	1.064.289	1.153.934				
Additionele gewestbelastingen Lambermont							
Totaal gewestbelastingen				2.717.548	3.042.849	3.109.367	3.226.886
Andere niet-fiscale inkomsten	150.196	157.370	160.442	231.613	168.886	155.651	152.144
Lottomiddelen							
Toegewezen ontvangsten	39.356	46.406	67.301	68.424	68.493	68.493	68.493
Algemeen totaal middelen	14.049.497	14.780.848	15.355.037	16.654.000	17.387.788	17.935.041	18.687.877

Wanneer naar de jaarlijkse middelenevoluitie gekeken wordt voor dat gedeelte dat verkregen wordt uit de samengevoegde en gedeelde belastingen, dan valt in 2002 een daling te noteren, gevolgd door een gestage stijging. Deze evolutie is cijfermatig weergegeven in tabel 4 (en grafisch in grafiek 2).

Tabel 4 : Samengevoegde en gedeelde belastingen (in duizend euro)

	Absolute waarden	Indices	Nominale wijziging	Relatieve wijziging
1999	13.433.203	100		
2000	13.685.562	102	252.359	1,88%
2001	14.602.810	109	917.248	6,70%
2002	12.880.901	96	-1.721.909	-11,79%
2003	13.366.848	100	485.947	3,77%
2004	13.853.430	103	486.582	3,64%
2005	14.484.756	108	631.326	4,56%

Grafiek 2 : Samengevoegde en gedeelde belastingen (in duizend euro)

In bovenstaande tabel valt uiteraard vooral de negatieve evolutie van 2001 naar 2002 op. Dit komt grotendeels door de effecten van het Lambermontakkoord. Krachtens dit akkoord krijgen de gewesten immers ruimere fiscale bevoegdheden; dit zijn de additionele gewestbelastingen¹. Voorts is de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld niet mee opgenomen in bovenstaande tabel. Voor het totaaloverzicht van de middelen wordt naar vorig hoofdstuk verwezen.

De tegenwaarde van de nieuwe gewestelijke belastingen, wordt in mindering gebracht van de middelen die voortkomen uit de samengevoegde en de gedeelde belastingen. Dit is de zogenaamde *gewestaf trek* uit tabel 3. Artikel 33bis van de bijzondere financieringswet bepaalt immers dat het gemiddelde van de realisaties 1999 tot en met 2001 voor wat betreft de additionele gewestbelastingen, uitgedrukt in prijzen 2002, in aftrek genomen moet worden van de aan het Gewest toegewezen middelen vanuit de personenbelasting. Daarenboven worden ook de gemiddelde netto-opbrengsten van het kijk- en luistergeld van de periode 1999-2001, uitgedrukt in prijzen 2002, in mindering gebracht van de gewestmiddelen.

Krachtens de artikelen 35quater tot en met 35septies van de bijzondere financieringswet krijgen de gewesten vanaf 2002 extra PB-middelen voor *nieuw overgedragen bevoegdheden*. Tabel 5 rangschikt de door het Lambermontakkoord overgedragen nieuwe bevoegdheden met daarbij de extra middelen.

Tabel 5 : Extra bevoegdheden en extra middelen (in duizend euro)

Artikel	Bevoegdheid	Dotatie 2002	Dotatie 2003	Dotatie 2004	Dotatie 2005
35 quater	Landbouw en zeevisserij	21.654	22.528	23.437	24.384
35 quinquies	Wetenschappelijke instellingen	21.425	22.290	23.190	24.127
35 sexes	Uitvoerbeleid	9.288	9.661	10.051	10.456
35 septies	Lokale overheden	3.805	3.653	3.809	3.971
Totaal		56.172	58.132	60.487	62.938

Artikel 38, §3 bis van de bijzondere financieringswet wijst daarenboven aan de gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belasting op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere wet ter financiering van gewesten en gemeenschappen opgenomen. De toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedraagt van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de twee gemeenschappen a rato van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de *extra BTW-middelen* volledig gebeurd op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het basisbedrag wordt

¹ Het betreft hier volgende belastingen:

- de verkeersbelasting op de autovoertuigen;
- de belasting op de inverkeersstelling;
- het eurovignet;
- de registratierechten op de overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen (58,892% = deel dat nog niet werd doorgestort);
- de registratierechten op:
  - de vestiging van een hypotheek op een in België gelegen onroerend goed;
  - gedeeltelijke of gehele verdelingen van in België gelegen onroerende goederen, de afstanden onder bezwarende titel, van onverdeelde delen in soortgelijke goederen, en de omzettingen bedoeld in de artikelen 745quater en 745quinquies van het Burgerlijk Wetboek, zelfs indien er geen onverdeelde is;
- de registratierechten op de schenkingen onder de levenden van roerende of onroerende goederen;
- het kijk- en luistergeld (wordt een gewestbelasting i.p.v. een gemeenschapsbelasting);
- de nalatigheids- en verwijlinteressen;
- de boetes.

jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a rato van 91%. Deze berekeningswijze levert jaar na jaar een gunstiger resultaat voor de Vlaamse Gemeenschap op.

1.2.3 Lotto-middelen

Volgens artikel 62bis van de bijzondere wet tot financiering van gemeenschappen en gewesten, krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen.

Op het ogenblik van het opstellen van deze meerjarenbegroting was er nog geen zicht op de te verdelen winst. Volgens artikel 62bis van de genoemde financieringswet dient de federale ministerraad immers de uitkeerbare winst te bepalen. Dit is tot op heden nog niet gebeurd. In de veronderstelling dat de winst voor 2002 even hoog ingeschat wordt als dat ze was in 2001, mag het bedrag dat aan de Vlaamse Gemeenschap zal toekomen op 36.785 duizend EUR geschat worden. Voorzichtigheidshalve wordt met dit bedrag in de tabellen en grafieken geen rekening gehouden.

1.2.4 Afrekening middelen 2001

In 2002 worden de middelen 2001 ook definitief afgerekend. In de begroting 2001 – ter gelegenheid van de begrotingscontrole -, wordt rekening gehouden met parameters die het meest waarschijnlijk zich zullen voordoen. Bij de begrotingsopmaak 2002, terwijl het begrotingsjaar 2001 nog loopt, worden de groei- en inflatieramingen van 2001 bijgesteld volgens de meest recente informatie. Het zelfde gebeurt ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2002. Dit betekent dat naargelang deze aanpassingen, eventueel extra middelen ingeschreven kunnen worden in de begroting 2002 maar met betrekking tot 2001. Deze afrekening betreft evenwel éénmalig inkomende middelen. In de meerjarenraming 2003-2005 wordt, in tegenstelling tot de jaren 1999-2002, met de éénmalige afrekening geen rekening gehouden.

1.3 Gewestbelastingen

Voor de gewestbelastingen is 2002 een scharnierjaar. Door het Lambermontakkoord worden een aantal nieuwe gewestbelastingen ingevoerd die uiteraard een effect hebben op de inkomsten uit eigen belastingen. Tabel 6 geeft de uitsplitsing van de verschillende gewestbelastingen weer (exclusief kijk- en luistergeld, nalatigheidintresten en boetes). Tabel 7 geeft dezelfde opdeling weer, maar dan uitgedrukt in indices waarbij 2002 als startjaar genomen wordt.

Tabel 6 : Gewestbelastingen – in absolute bedragen (in duizend euro)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Spelen en weddenschappen	22.310	21.378	17.578	14.819	13.930	13.094	12.308
Aut. ontspanningstoestellen	34.098	38.887	45.184	34.627	34.628	34.628	34.628
Openingsbelasting	7.933	9.117	7.930	0	0	0	0
Successierecht	436.293	488.003	528.992	614.647	690.000	690.000	727.636
Onroerende voorheffing	96.919	96.919	111.143	105.698	109.309	110.381	112.524
Registratierecht	347.051	406.265	434.260	979.785	1.106.956	1.139.709	1.182.581
Hypotheekrechten				119.812	135.908	139.516	145.530
Schenkingsrechten				29.168	31.820	31.820	31.820
Verkeersbelasting				626.563	704.029	725.150	746.904
Belasting op de inverkeerstelling				129.892	148.927	157.727	165.613
Eurovignet				51.002	55.638	55.638	55.638
Totaal	944.603	1.060.569	1.145.087	2.706.013	3.031.145	3.097.663	3.215.182

Tabel 7 : Gewestelijke belastingen - indices

	2002	2003	2004	2005
Spelen en weddenschappen	100	94	88	83
Aut. ontspanningstoestellen	100	100	100	100
Openingsbelasting	0	0	0	0
Successierecht	100	112	112	118
Onroerende voorheffing	100	103	104	106
Registratierecht	100	113	116	121
Hypotheekrechten	100	113	116	121
Schenkingsrechten	100	109	109	109
Verkeersbelasting	100	112	116	119
Belasting op de inverkeerstelling	100	115	121	128
Eurovignet	100	109	109	109
Totaal	100	112	114	119

Voor de raming van de *belasting op spelen en weddenschappen* wordt in 2005 een daling van 17% ten opzichte van 2002 verwacht. De geraamde opbrengst in 2002 houdt op zich al een vermindering in van 16% ten opzichte van 2001.

Voor de *belasting op de automatische ontspanningstoestellen* wordt er een daling van 2001 naar 2002 verwacht (23%) door de wetgevende initiatieven die ter zake lopende zijn. Voor de jaren 2003, 2004 en 2005 zou de opbrengst zich op het niveau van 2002 stabiliseren.

Krachtens het decreet van 7 december 2001 houdende wijziging van de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken wordt de *openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken* vanaf 1 januari 2002 afgeschaft.

De *successierechten* worden in 2005 18% hoger geraamd dan in 2002. Voor deze raming werd gebruik gemaakt van de groeivoet van het verwacht aantal overlijdens in Vlaanderen en de verwachte stijging van het vermogen.

Bij de *onroerende voorheffing* wordt rekening gehouden met een éénmalige daling in de inkomsten in 2002. Vanaf 2003 herneemt de stijgende trend. De opbrengsten uit de onroerende voorheffing worden evenwel grotendeels geïndexeerd.

Voor de *registratierechten* wordt uitgegaan van de te verwachten ontvangst (rekening houdende met het aantal transacties, vermenigvuldigd met de gemiddelde verkoopprijs aan de volgens de wet bepaalde tarieven). Deze ontvangst dient verminderd met een te verwachten verlies ingevolge de meeneembaarheid. De raming houdt ook rekening met de vermeerdering van het aantal eigenaars. Zowel huurders die de beslissing nemen een eigendom te verwerven, als eigenaars die overgaan tot het kopen van een tweede eigendom worden hier bedoeld.

De *hypotheekrechten* worden in 2005 21% hoger geraamd dan in 2002. Het aangroepercentage van de registratierechten wordt gehanteerd om de berekening verder uit te breiden naar 2003, 2004 en 2005 toe.

De *schenkingsrechten* kenden een zeer kleine daling het laatste jaar. Deze daling is echter zo klein dat ze quasi verwaarloosbaar lijkt. Naar de toekomst wordt dan ook geen verdere daling of stijging verwacht en wordt het krediet constant gehouden.

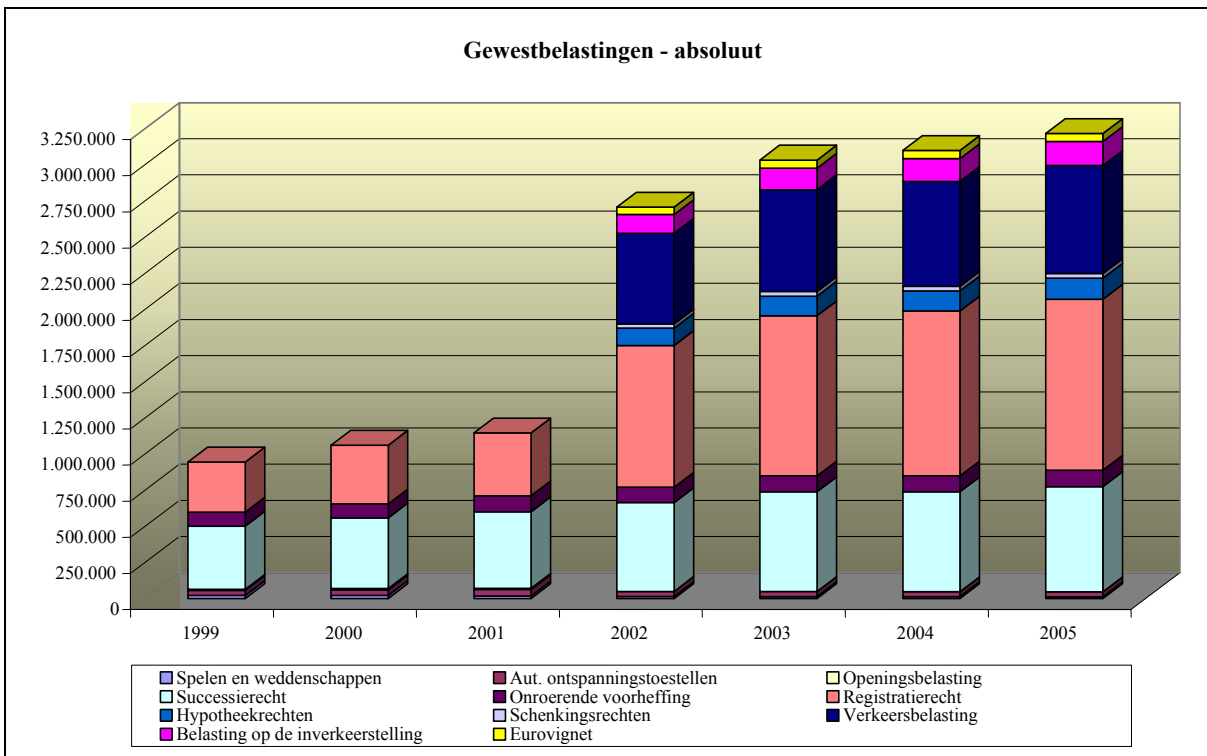
Voor de *verkeersbelastingen* wordt door de federale diensten een groeipercentage aangehouden van 3%. Dit percentage wordt ook in deze meerjarenbegroting aangehouden om de middelen te berekenen. In 2005 levert dit een ontvangst op van 746.904 duizend EUR.

De raming van de *belasting op de inverkeersstelling* houdt rekening met een jaarlijks groeipercentage van ongeveer 5%. Dit percentage is gebaseerd op de groei van de inschrijvingen van nieuwe voertuigen. Door een beslissing van de gewesten wordt voor wagens die nu al voldoen aan de Euro 4-emissienorm de belasting op de inverkeersstelling verlaagd. De regeling gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1/1/2002. De maatregel voorziet in een vermindering van de BIV met een maximumbedrag dat afhankelijk is van de brandstof : benzine, diesel of LPG. Met uitzondering van LPG, is de vermindering bovendien degressief in de tijd en verdwijnt ze in 2004. Het betreft hier een daling van de geraamde ontvangsten 2002 met 1.363 duizend euro. De budgettaire neutraliteit wordt hier nagestreefd door op stapel staande compenserende maatregelen bij de belasting op tweedehandswagens ouder dan vijf jaar.

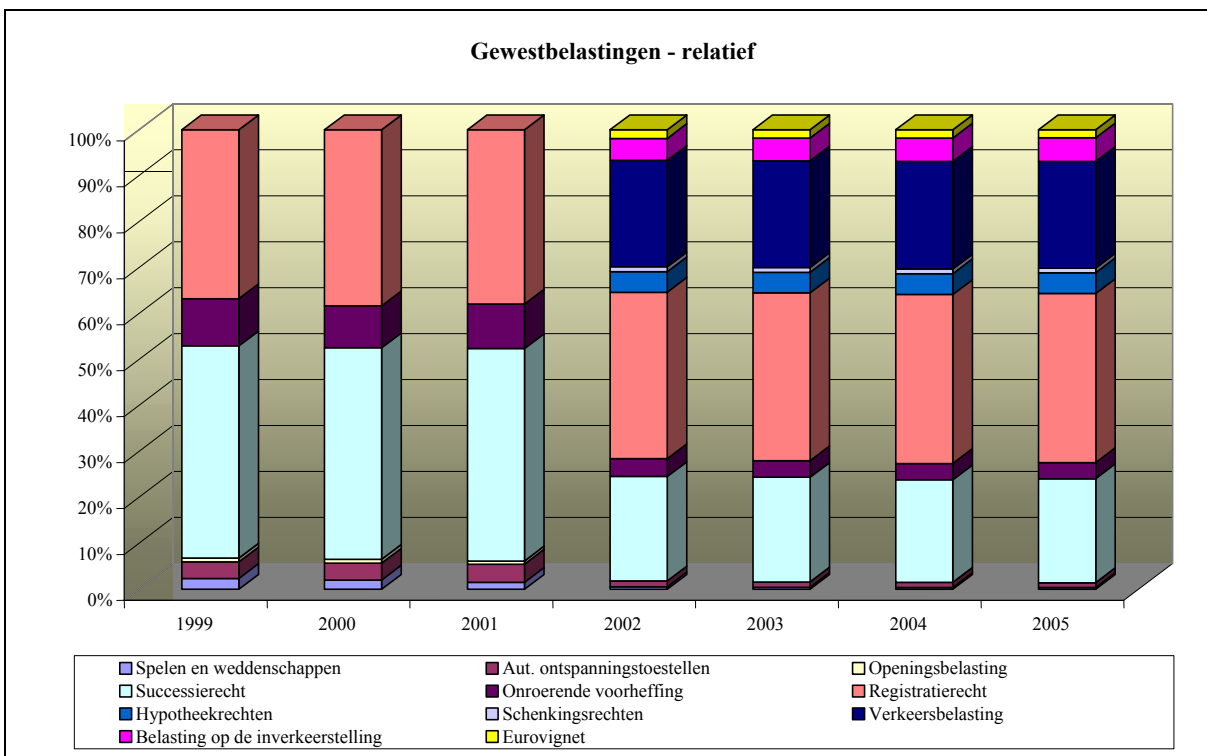
Het *Eurovignet* wordt geacht geen drastische wijzigingen te ondergaan de volgende jaren. De voorziene inkomsten 2002 worden dan ook doorgetrokken naar de volgende jaren toe.

Grafiek 3 is de visuele weergave van de gegevens uit tabel 5. Hieruit blijkt opnieuw het effect van het Lambermontakkoord. Vanaf 2002 stijgen de gewestbelastingen indrukwekkend. De registratierechten verdubbelen niet alleen in omvang, er komen ook nog eens een aantal nieuwe (additionele) gewestbelastingen bij.

Grafiek 3 : Gewestbelastingen - absolute bedragen (in duizend euro)

Grafiek 4 : Gewestbelastingen – relatief belang

Tot slot geeft grafiek 4 een beeld van het relatief belang van elke gewestbelasting ten opzichte van de totaliteit van de gewestbelastingen, gemeten naar de verwachte opbrengst. Hierbij valt het dalend belang van de onroerende voorheffing en van de successierechten op.

1.4 Specifieke dotaties en andere ontvangsten

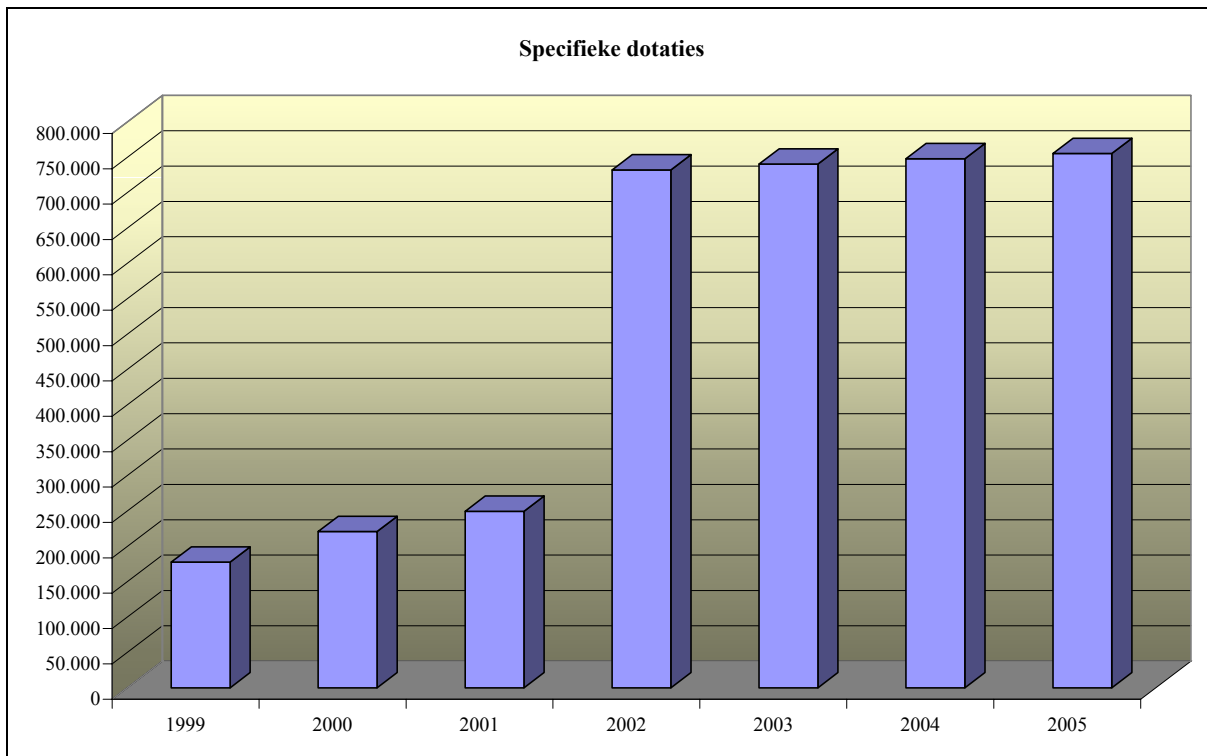
Onder specifieke dotaties worden deze dotaties opgenomen die door de federale overheid aan de Vlaamse Gemeenschap overgemaakt worden. Het betreft hier hoofdzakelijk de dotaties voor de buitenlandse studenten en de dotaties voor werkgelegenheidsprogramma's. De dotaties werden herzien in het kader van het Sint-Elooisakkoord.

Door het Sint-Elooisakkoord werden de dotaties voor de tewerkstellingsprogramma's gevoelig verhoogd in drie schijven (2000, 2001 en 2002). Deze dotatie is voor de verdere jaren constant te houden. De dotatie voor buitenlandse studenten werd door het Sint-Elooisakkoord aangepast aan het reëel aantal studenten. Vanaf 2001 dient deze dotatie enkel aangepast te worden aan de inflatie. Dit gebeurde dan ook voor de jaren tot en met 2005.

Tabel 8 : Specifieke dotaties – in absolute bedragen (in duizend euro en indicatief)

	Absolute waarden	Indices	Nominale wijziging	Relatieve wijziging
1999	177.834	100		
2000	221.019	124	43.185	24,28%
2001	249.594	140	28.575	12,93%
2002	732.296	412	482.702	193,39%
2003	740.712	417	8.416	1,15%
2004	748.100	421	7.388	1,00%
2005	755.598	425	7.498	1,00%

De sterke stijging die te noteren valt in 2002 ten opzichte van 2001 wordt veroorzaakt door een nieuwe dotatie die aan de gemeenschappen gegeven wordt in het kader van het Lambermontakkoord. Het betreft hier de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld. Als gevolg van het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld immers een gewestbelasting. Hierdoor viel een groot deel van de inkomsten voor de gemeenschappen weg. De genoemde dotatie tracht dit inkomstenverlies te compenseren. Voor 2002 bedraagt deze dotatie 455 miljoen EUR. De jaren nadien wordt deze basisdotatie geïnflateerd. Grafiek 5 toont het bovenstaande op visuele wijze.

Grafiek 5 : Specifieke dotaties (in duizend euro)

De toegewezen ontvangsten werden constant verondersteld, evenals de overige nog niet vermelde middelen.

Tesamen met de nieuwe bevoegdheden (onder andere landbouw, export, lagere overheden) zouden ook fondsen overgeheveld worden. Gezien het ontbreken van enige regelgeving terzake, werden de inkomsten van deze fondsen niet mee opgenomen in de meerjarenraming. De bijhorende uitgaven werden dan ook niet meegerekend aan uitgavenszijde.

2 DE UITGAVEN

Voor de raming van de uitgaven bij de meerjarenbegroting voor de jaren 2002-2005 wordt vertrokken van de notie constant beleid. Deze notie betekent dat de kredieten van het laatst gekende begrotingsjaar doorgetrokken worden met uitzondering van eenmalige initiatieven of aflopende programma's. Het begrip constant beleid betekent ook dat in de meerjarenbegroting gerekend wordt met kredieten die de mate van uitvoering van eerder genomen beslissingen weerspiegelen. Wanneer een programma in de begroting 2002 start, maar nog niet op kruissnelheid draait, maar dit pas later gebeurt, dan wordt daar eveneens rekening mee gehouden voor de bepaling van de toekomstige kredieten.

De notie constant beleid heeft wel tot gevolg dat de tijdens de begrotingscontrole 2002 afgeroomde saldi bij VOI's en DAB's in 2003 teruggegeven worden. Het valt niet uit te sluiten dat deze saldi de volgende jaren weer gerealiseerd zullen worden en bijgevolg terug een afromingsoperatie doorgevoerd kan worden tijdens de respectievelijke begrotingscontroles, maar daar kan bij deze meerjarenraming niet op vooruit gelopen worden. Het totale budgettaire effect van de teruggave van saldi in 2003 bedraagt 125.734 duizend euro.

Door de toepassing van de hierboven geschetste werkwijze, wordt de bepaling van de uitgavenkredieten voor de volgende jaren een weerspiegeling van het huidig beleid naar de toekomst toe.

Bij de berekening van de toekomstige uitgavenkredieten werd dus rekening gehouden met zowel de stijging in de levensduurte (in de vorm van inflatie-effecten) alsook met de projecten die de regering uitvoert en die al dan niet op volle snelheid draaien (volume-effecten). In het volgende hoofdstuk wordt eerst kort stilgestaan bij de indexatie-effecten van de uitgaven voor de jaren 2002-2005. Vervolgens vindt u een hoofdstuk met betrekking tot de globale evoluties per thema. Als volgend hoofdstuk binnen de bespreking van de uitgaven worden dan de verschillende kredietsoorten besproken in hun globale context. Het effect van het Lambermontakkoord op de uitgaven wordt in het laatste hoofdstuk opgenomen.

2.1 Indexeringen in de uitgavenbegroting

2.1.1 Algemene uitgangspunten uitgavenraming 2002-2005

Een berekening van de uitgaven wordt beïnvloed door de economische prognoses van de jaren 2002 tot en met 2005. Wat betreft de uitgavenkant blijft de invloed evenwel hoofdzakelijk beperkt tot de invloed van de inflatie op basis van de gezondheidsindex. Het is deze index die bepalend is voor de evolutie van de lonen. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met een stijging van andere uitgaven dan lonen door een gedeeltelijke verrekening van de levensduurte gemeten in termen van de gezondheidsindex. In tabel 9 worden de inflatiecijfers op basis van de gezondheidsindex vanaf 1998 weergegeven en ook de aangehouden prognose naar de periode 2002-2004 toe. De prognose voor de inflatie op basis van de consumptieprijsindex die hier aangehouden wordt, werd overgenomen van het referentietraject van de Hoge Raad voor Financiën. Voor de vaststelling van de inflatie op basis van de gezondheidsindex (die gebruikt wordt bij de indexering van de uitgaven), wordt vertrokken van de CPI-inflatie. De gemiddelde afwijking over de periode 1994-2001 werd berekend tussen de twee soorten inflatie. Deze gemiddelde afwijking werd dan doorgetrokken op de jaren 2003-2005. Zo werd een GZI-inflatie bekomen van 1,27%.

Tabel 9 : Inflatieprognoses

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
GZI	0,94%	1,88%	2,75%	1,90%	1,27%	1,27%	1,27%
CPI	1,12%	2,54%	2,49%	1,60%	1,50%	1,50%	1,50%

GZI : op basis van de gezondheidsindex

CPI : op basis van de consumptieprijsindex

2.1.2 Raming van de toegepaste indexen.

De begroting van de Vlaamse Gemeenschap werkt met twee indexmechanismen. Enerzijds maakt men gebruik van de zogenaamde provisie en anderzijds wordt de klassieke indexering gebruikt. In een eerste deel wordt kort stil gestaan bij de provisie, het tweede deel behandelt de klassieke indexering, waarna beide systemen worden samengebracht tot één geheel.

Indexen, gebruik makend van de loonprovisie.

Een aantal kredieten binnen de Vlaamse begroting worden geïndexeerd op basis van het indexeringsmechanisme² dat voor de lonen van de ambtenaren toegepast wordt. Het principe hierbij is dat de tweede maand nadat het voortschrijdend gemiddelde van de gezondheidsindex de waarde van de spilindex overschreden heeft, de lonen toenemen met 2%. Dit betekent dat men een budgettaire weerslag krijgt in het jaar van de overschrijding van een aantal maanden. Wanneer de spilindex bijvoorbeeld in mei overschreden wordt, dan stijgen de lonen vanaf juli en heeft de sprong een budgettaire weerslag voor de resterende vijf maanden (december is budgettair ten laste van het volgende jaar).

Op basis van de in de begroting toegekende code wordt voor elke basisallocatie bepaald of gebruik gemaakt wordt van de loonprovisie of niet. Indien de basisallocatie gebruik maakt van de loonprovisie, wil dit zeggen dat het krediet de tweede maand na de spiloverschrijding verhoogd wordt met het nodige krediet vanuit het provisionele krediet.

Voor de berekening van het nodige krediet wordt niet alleen rekening gehouden met de sprong, maar ook met het loonaandeel van de betrokken basisallocatie. De regeling geldt immers enkel voor de lonen. Aan de hand van het loonpercentage dat aan elke basisallocatie werd toegekend, wordt het loonkrediet berekend dat geïndexeerd moet worden volgens het hierboven beschreven mechanisme.

Om voorspellingen van de sprongen van de spilindex voor de periode 2002-2005 te maken, wordt gekeken naar de maandelijkse evolutie van de gezondheidsindex. Het planbureau geeft voorspellingen op maandbasis voor 2002. Op basis van de gerealiseerde maandelijkse indexen 1999, 2000 en 2001 wordt een gemiddelde maandelijkse indexafwijking berekend ten opzichte van de gemiddelde jaarindex. Voor de berekening wordt hier steeds gebruik gemaakt van de gezondheidsindex. Voor 2003 worden deze maandelijkse afwijkingen verrekend op de vooropgestelde jaarindex om een raming te krijgen van de maandelijkse gezondheidsindexen. Op basis van deze cijfers wordt dan het voortschrijdend gemiddelde berekend. Voor 2004 wordt dezelfde werkwijze toegepast. Er wordt telkens gerekend met maximaal drie jaren terug om te vermijden dat eenmalige schokken al te lang meegenomen worden in de raming. Ook voor 2005 wordt de werkwijze 2003 toegepast.

Op basis van de hierboven beschreven werkwijze komen we tot overschrijdingen van de spilindex (met jaarinflatiecijfers uit tabel 1) zoals opgenomen in tabel 10.

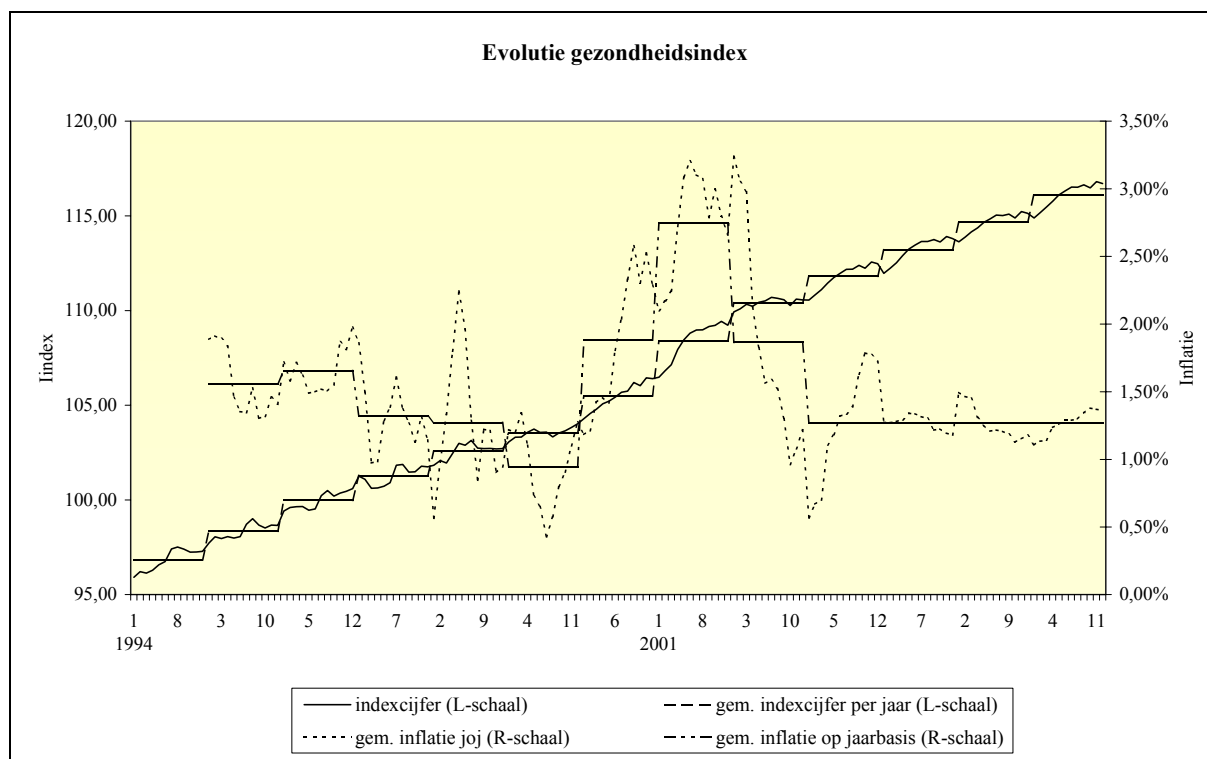
Tabel 10 : Raming sprong spilindex

Jaar	Maand	Te overschrijden waarde	Geraamde waarde
2002	Januari	109,45	109,45
2003	Juli	111,64	111,84
2004		113,87	
2005	Maart	113,87	113,87

² Wet van 12 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer der consumptieprijzen van het Rijk zijn gekoppeld.

De gemiddelde gezondheidsindex op jaarbasis en op maandbasis vanaf januari 1994 tot en met december 2006 is weergegeven in grafiek 6. Uit de grafiek valt duidelijk af te leiden dat de afwijking van de maandelijkse waarden ten opzichte van de jaarlijkse index een vaste structuur vertoont.

Grafiek 6 : Gezondheidsindex

De kredieten die voorzien moeten worden in de jaren dat de overschrijding plaats vindt, worden opgenomen in de loonprovisie op programma 24.6. Het jaar volgend op de overschrijding, moet de weerslag volledig meegerekend worden gedurende 12 maanden. Gezien er sprongen zijn in de bestudeerde jaren (2002, 2003 en 2004), betekent dit dat de weerslag voor 12 maanden meegerekend moet worden in de jaren 2003, 2004 en 2005. Voor de exacte berekening van het bedrag van de verhoging, wordt vertrokken van de kredieten 2002 per basisallocatie.

Tabel 11 geeft zowel de te voorziene provisie weer van het jaar van de sprong alsook de weerslag op de kredieten de jaren daarop volgend. Gezien het hier enkel niet-gesplitste kredieten betreft, moet geen onderscheid gemaakt worden tussen de vastleggingen en de ordonnancements.

Tabel 11 : Voorziene provisie-indexen (in duizend euro)

Jaar	Te voorziene provisie (PR 24.6)	Weerslag sprong (T-1)	Weerslag sprongen voorgaande jaren
2003	37.522	150.088	150.282
2004	-	158.484	308.766
2005	95.060	-	308.766

Indexen, buiten loonprovisie.

Het tweede indexmechanisme werkt op een andere wijze dan het provisiemechanisme. Er wordt wederom vertrokken van de indexcode die aangeeft in welke mate rekening gehouden moet worden met een aanpassing aan indexstijgingen. Daarnaast krijgt elk krediet een verdeelsleutel toegewezen voor het loonaandeel van het

betrokken krediet. Op basis van de code en de verdeelsleutel wordt dan de index buiten provisie berekend per basisallocatie.

Voor de meerjarenbegroting worden inflatiepercentages aangehouden zoals opgenomen in tabel 9. Op basis van dit inflatiepercentage werden de indexen³ buiten provisie berekend per basisallocatie voor 2003, 2004 en 2005. De indexkredieten buiten de provisie zijn weergegeven in tabel 12.

Tabel 12: Weerslag index buiten provisie

Te voorziene indexeffect jaar X					
	NGK	GVK	GOK	VRK	MAC
2003	40.741	9.147	9.263	754	20.812
2004	59.293	9.247	9.306	712	19.317
2005	58.690	9.412	9.191	657	19.447
Weerslag index (inclusief voorgaande jaren)					
	NGK	GVK	GOK	VRK	MAC
2003	40.741	9.147	9.263	754	20.812
2004	100.034	18.394	18.569	1.466	40.129
2005	158.724	27.806	27.760	2.123	59.576

Opvallend is de opmerkelijke en plotse stijging van de te voorziene indexen buiten de provisie in het jaar 2004 in de niet-gesplitste kredieten. De reden hiervoor is tweërlei. Enerzijds speelt het effect van de forse toename van de niet-gesplitste kredieten in 2003 een grote rol. Anderzijds wordt het gemeentefonds vanaf 2004 terug geïndexeerd. In 2003 wordt, conform het decreet het gemeentefonds op een decretaal vastgesteld niveau geplaatst. Nadien wordt het fonds geïndexeerd. Enkel deze indexatie betekent reeds een stijging van om en bij de 22.000 duizend euro.

Indexen, totaal te voorzien in de meerjarenraming.

Voor de opname van de index in de raming van de beleidsruimte voor 2002 tot en met 2004, worden beide hiervoor beschreven systemen bij mekaar opgeteld. Het effect van een indexsprong in het jaar van de sprong wordt hierin niet opgenomen omdat deze verschijnt op het programma 24.6. De totalen vindt u in tabel 13.

---

³ Om een indexering te kunnen toepassen, vertrekt men logischerwijs van de kredieten van het voorgaande jaar. Enkel deze kredieten kunnen immers onderhevig zijn aan geldontwaarding. Voor de berekening van de index 2003 werd dus vertrokken van de kredieten 2002.

Tabel 13 : Indexen op te nemen in de meerjarenraming (in duizend euro)

		Weerslag sprongen voorgaande jaren (1)	Volledige weerslag van de index (inclusief voorgaande jaren) (2)					Te voorzien krediet voor index (3)=(1)+(2)				
			NGK	NGK	GVK	GOK	VRK	MAC	NGK	GVK	GOK	VRK
Per jaar	2003	150.088	40.741	9.147	9.263	754	20.812	190.829	9.147	9.263	754	20.812
	2004	158.484	59.293	9.247	9.306	712	19.317	217.777	9.247	9.306	712	19.317
	2005	-	58.690	9.412	9.191	657	19.447	58.690	9.412	9.191	657	19.447
		NGK	NGK	GVK	GOK	VRK	MAC	NGK	GVK	GOK	VRK	MAC
Gecum.	2003	150.088	40.741	9.147	9.263	754	20.812	190.829	9.147	9.263	754	20.812
	2004	308.573	100.034	18.394	18.569	1.466	40.129	408.606	18.394	18.569	1.466	40.129
	2005	308.573	158.724	27.806	27.760	2.123	59.576	467.296	27.806	27.760	2.123	59.576

2.2 Budgettaire evoluties 2002-2005

In dit hoofdstuk wordt per thema kort de budgettaire evolutie en haar oorzaken beschreven. De evolutie wordt telkenmale cijfermatig, inclusief de toe te rekenen index, in een tabel weergegeven. Deze tabel geeft globaal per thema de kredieten in de jaren 2002-2005 weer. Ook worden de samenstellende programma's per thema gepresenteerd.

*Statutaire werking***Tabel 14**

		2002	2003	2004	2005
Statutaire werking	Beleidskrediet	115.692	110.282	105.862	96.414
	Betalingskrediet	115.692	110.282	105.862	96.414
00.1	Beleidskrediet	78.291	72.222	72.141	68.140
	Betalingskrediet	78.291	72.222	72.141	68.140
01.1	Beleidskrediet	4.005	4.076	4.649	4.223
	Betalingskrediet	4.005	4.076	4.649	4.223
02.0	Beleidskrediet	4.120	4.194	3.701	3.198
	Betalingskrediet	4.120	4.194	3.701	3.198
02.1	Beleidskrediet	3.955	4.026	3.532	3.027
	Betalingskrediet	3.955	4.026	3.532	3.027
02.2	Beleidskrediet	3.895	3.961	3.476	2.981
	Betalingskrediet	3.895	3.961	3.476	2.981
02.3	Beleidskrediet	3.292	3.348	2.862	2.365
	Betalingskrediet	3.292	3.348	2.862	2.365
02.4	Beleidskrediet	3.261	3.317	2.829	2.330
	Betalingskrediet	3.261	3.317	2.829	2.330
02.5	Beleidskrediet	3.167	3.223	2.731	2.227
	Betalingskrediet	3.167	3.223	2.731	2.227
02.6	Beleidskrediet	2.603	2.650	2.155	1.649
	Betalingskrediet	2.603	2.650	2.155	1.649
02.7	Beleidskrediet	3.388	3.448	2.956	2.453
	Betalingskrediet	3.388	3.448	2.956	2.453
02.8	Beleidskrediet	3.057	3.112	2.618	2.114
	Betalingskrediet	3.057	3.112	2.618	2.114
02.9	Beleidskrediet	2.658	2.706	2.212	1.707
	Betalingskrediet	2.658	2.706	2.212	1.707
10.1	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	-	-	-	-

*Kanselarij***Tabel 15**

		2002	2003	2004	2005
Kanselarij	Beleidskrediet	28.163	28.371	28.581	28.792
	Betalingskrediet	27.171	27.379	27.589	27.800
11.2	Beleidskrediet	27.253	27.453	27.656	27.860
	Betalingskrediet	26.261	26.461	26.664	26.868
11.3	Beleidskrediet	910	917	925	933
	Betalingskrediet	910	917	925	933

*Brussel***Tabel 16**

		2002	2003	2004	2005
Brussel	Beleidskrediet	34.979	35.478	35.856	36.239
	Betalingskrediet	32.751	32.070	33.126	33.444
11.1	Beleidskrediet	33.650	34.141	34.512	34.887
	Betalingskrediet	31.422	30.734	31.782	32.093
11.6	Beleidskrediet	1.329	1.336	1.344	1.351
	Betalingskrediet	1.329	1.336	1.344	1.351

Inzake Brussel wordt aangenomen dat de uitgaven op het Brusselfonds op kruissnelheid komen. Het bereiken van de kruissnelheid wordt verwacht in 2004. Vanaf dat jaar wordt dan ook de dotatie van het Brusselfonds op het niveau van de machtiging gebracht. Voor 2003 wordt ten opzichte van 2002 reeds voorzien in een lichte stijging. De overige kredieten voor Brussel werden vanuit 2002 doorgetrokken naar de toekomst toe op het niveau van 2002.

*Buitenlands beleid***Tabel 17**

		2002	2003	2004	2005
Buitenlands beleid	Beleidskrediet	36.675	36.815	36.866	36.918
	Betalingskrediet	37.971	34.641	36.592	37.144
12.1	Beleidskrediet	20.597	20.643	20.689	20.736
	Betalingskrediet	21.866	21.032	21.078	21.125
12.2	Beleidskrediet	16.078	16.173	16.177	16.182
	Betalingskrediet	16.105	13.610	15.514	16.019

*Statistiek***Tabel 18**

		2002	2003	2004	2005
Statistiek	Beleidskrediet	892	900	909	918
	Betalingskrediet	680	686	693	700
21.1	Beleidskrediet	892	900	909	918
	Betalingskrediet	680	686	693	700

*Financiën***Tabel 19**

		2002	2003	2004	2005
Financiën	Beleidskrediet	86.750	76.414	75.408	75.466
	Betalingskrediet	286.710	219.702	197.811	178.198
20.1	Beleidskrediet	61	61	61	61
	Betalingskrediet	61	61	61	61
24.1	Beleidskrediet	42.042	35.881	34.871	34.924
	Betalingskrediet	42.408	36.247	35.237	35.290
24.2	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	5.355	5.355	5.355	5.355
24.3	Beleidskrediet	8.428	4.248	4.248	4.248
	Betalingskrediet	8.428	4.248	4.248	4.248
24.4	Beleidskrediet	7.888	7.888	7.888	7.888
	Betalingskrediet	196.400	140.292	119.798	100.522
24.5	Beleidskrediet	250	250	250	250
	Betalingskrediet	250	250	250	250
24.7	Beleidskrediet	28.081	28.086	28.090	28.095
	Betalingskrediet	28.081	28.086	28.090	28.095
24.8	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	5.727	5.163	4.772	4.377

De periode 2002 – 2005 overschouwend, kan gesteld worden dat de beleidskredieten een quasi nulgroei kennen. De betalingskredieten zullen daarentegen van 286,7 miljoen euro naar 219,7 miljoen euro dalen.

Binnen programma 24.1 is het wegvallen van de kosten met betrekking tot de inning van het kijk- en luistergeld meteen ook de verklaring voor de beweging die de beleids- en betalingskredieten maken in dit programma. De resterende bedragen worden hoofdzakelijk gedetermineerd door de uitgaven voortvloeiend uit de Overeenkomst van 31 juli 2001 betreffende de overdracht van het recht op kapitaalverhoging aan de NV Staal Vlaanderen.

De grote verschillen die er in de sector financiën en begroting bestaan tussen de primaire uitgaven, de beleids- en de betalingskredieten zijn eigenlijk tot twee programma's te herleiden: 24.4 en 24.8, zijnde rechtstreekse schuld en indirecte schuld. Beide programma's herbergen aanzienlijke bedragen aan rentebetalingen en aflossingen. Toenemende aflossingen en dalende rentebetalingen zorgen voor de verschillen. Rentebetalingen maken immers deel uit van de betalingskredieten, maar niet van de primaire uitgaven. Aflossingen maken deel uit van de primaire uitgaven, maar niet van de betalingskredieten. De beleidskredieten bevatten geen van beide.

De (dalende) rentelasten op het consortiumkrediet, op de leningen aangegaan door derden (ziekenhuissector) bij Dexia en op de leningen aangegaan door de universiteiten en door het UZ Gent bepalen in hoofdzaak de grootte van deze soort uitgave. De (stijgende) kapitaalaflossingen worden hoofdzakelijk gevormd door de aflossing van de vroeger aangevane F.N.S.V.-lening (consortiumkrediet) en door het aandeel van het Vlaams Gewest in de aflossingslasten van de uitgaven van ALESH.

Provisie

Tabel 20

		2002	2003	2004	2005
Provisie	Beleidskrediet	193.477	115.080	80.149	176.976
	Betalingskrediet	193.477	115.080	80.149	176.976
24.6	Beleidskrediet	193.477	115.080	80.149	176.976
	Betalingskrediet	193.477	115.080	80.149	176.976

In elke begroting wordt een provisie ingeschreven voor de indexesprongen die zich in het betrokken jaar kunnen voordoen en voor de budgettaire weerslag van CAO's. Bij de initiële begroting 2002 werd hieraan nog een extra provisie toegevoegd, de "Lambermontprovisie".

Voor de Lambermontprovisie werd een krediet opgenomen dat dan in de loop van het jaar naar de juiste basisallocaties kan overgeheveld worden op dat moment dat de uitgaven volledig vast staan en overkomen naar Vlaanderen conform het Lambermontakkoord. Er werd gewerkt met een provisie omdat nog niet duidelijk was wat de totale kostprijs zou zijn van de nieuw overgedragen bevoegdheden. Ook is nog niet duidelijk vanaf welk moment de uitgaven effectief op de rekening van de Vlaamse gemeenschap zullen verschijnen. Omwille van deze "onduidelijkheden" worden in de voorliggende meerjarenraming de kosten ten gevolge van Lambermont niet mee opgenomen bij het globaal overzicht van de budgettaire evoluties. In dit overzicht wordt de provisie evenwel doorgetrokken. In een apart hoofdstuk zal dan een voorlopige berekening van de effecten van Lambermont opgenomen worden.

De indexprovisie werd berekend volgens de principes die onder het hoofdstuk betreffende de indexering van de uitgaven beschreven zijn.

Onderwijs

Tabel 21

		2002	2003	2004	2005
Onderwijs	Beleidskrediet	7.190.841	7.554.575	7.734.554	7.782.404
	Betalingskrediet	7.181.382	7.522.381	7.702.369	7.750.219
30.1	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	-	-	-	-
30.2	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	-	-	-	-
31.1	Beleidskrediet	1.835.058	1.948.640	2.014.773	2.030.526
	Betalingskrediet	1.835.058	1.948.640	2.014.773	2.030.526
31.2	Beleidskrediet	253.865	274.089	285.620	294.527
	Betalingskrediet	253.865	274.089	285.620	294.527
32.1	Beleidskrediet	2.636.241	2.751.107	2.798.374	2.815.789
	Betalingskrediet	2.636.241	2.751.107	2.798.374	2.815.789
32.2	Beleidskrediet	207.087	219.502	225.294	227.562
	Betalingskrediet	207.087	219.502	225.294	227.562
33.1	Beleidskrediet	553.328	575.912	590.324	593.455
	Betalingskrediet	553.328	575.912	590.324	593.455
33.2	Beleidskrediet	713.440	735.099	761.352	759.458
	Betalingskrediet	710.142	735.057	761.352	759.458
33.3	Beleidskrediet	2.901	2.918	2.918	2.918
	Betalingskrediet	2.901	2.918	2.918	2.918
34.1	Beleidskrediet	124.545	128.406	129.621	129.573
	Betalingskrediet	124.545	128.406	129.621	129.573
34.2	Beleidskrediet	149.196	158.209	161.725	163.631
	Betalingskrediet	149.196	158.209	161.725	163.631
34.3	Beleidskrediet	4.215	4.236	4.236	4.236
	Betalingskrediet	4.215	4.236	4.236	4.236
34.4	Beleidskrediet	17.524	17.834	17.840	17.840
	Betalingskrediet	17.524	17.834	17.840	17.840
34.5	Beleidskrediet	9.234	7.539	7.523	7.522
	Betalingskrediet	9.234	7.539	7.523	7.522
35.1	Beleidskrediet	55.940	56.650	56.659	56.659
	Betalingskrediet	56.059	56.769	56.778	56.778
35.2	Beleidskrediet	115.969	121.131	125.705	125.680
	Betalingskrediet	115.969	121.131	125.705	125.680

		2002	2003	2004	2005
35.3	Beleidskrediet	15.815	15.998	16.000	16.000
	Betalingskrediet	15.815	15.998	16.000	16.000
35.4	Beleidskrediet	260.668	265.419	264.680	264.682
	Betalingskrediet	254.606	233.140	232.377	232.378
35.5	Beleidskrediet	48.048	48.048	48.048	48.048
	Betalingskrediet	48.048	48.048	48.048	48.048
39.1	Beleidskrediet	66.340	91.130	88.402	88.402
	Betalingskrediet	66.340	91.130	88.402	88.402
39.2	Beleidskrediet	121.427	132.707	135.458	135.894
	Betalingskrediet	121.209	132.715	135.458	135.894

Bij de berekening van de lonen wordt met verschillende factoren die bepalend zijn rekening gehouden. Ten eerste wordt voor de meerjarenbegroting 2002-2005 de vergrijzingscoëfficiënt op 0% behouden. Voorts werd rekening gehouden met leerlingenevoluties zoals opgenomen in tabel 22. De raming gebeurde op basis van de trend die de afgelopen jaren geconstateerd werd. Uitzondering hierop is OSP, waar de trend verrekend werd enkel op basis van 2002.

Tabel 22

	1/2/2003	1/2/2004	1/2/2005
Gewoon basis	+0,05%	+0,05%	+0,05%
Gewoon secundair	+0,15%	+0,10%	+0,10%
Buitengew basis	+3%	+3%	+3%
Buitengew sec	+2%	+1%	+1%
OSP	+1,34%	+1,34%	+1,34%

Waar in de begroting 2002 een lichte daling wordt aangehouden, wordt de leerling/BFT-verhouding constant gehouden. Dit betekent dat de BFT's per onderwijsniveau met dezelfde percentages stijgen als de hierboven vermelde leerlingenevoluties. In de ramingen worden de jaarlijkse meerkosten van de CAO's IV, V en VI mee verrekend. Daarenboven wordt de compensatie ook verrekend die aangeboden wordt voor CAO VI.

In 2003 moet rekening gehouden worden met de tweede fase van de lineaire loonsverhoging van CAO VI. Vanaf 1 juni 2003 komt tweemaal hetzelfde bedrag van de 1% lineaire loonsverhoging bij de lonen bij. Aangezien deze middelen in 2003 maar voor een half jaar nodig zijn, komen de benodigde middelen in 2003 overeen met het bedrag van 1%. Vanaf 2004 is tweemaal het bedrag van 1% nodig. De maatregel met betrekking tot de bijbetrekkingen in de centra voor volwassenonderwijs in CAO VI wordt verder doorgetrokken tot en met 2005.

Het bedrag van het middelenfonds dat in de aangepaste begroting 2002 werd opgenomen wordt aangepast voor de meerjarenbegroting. De eenmalige effecten in de raming worden achterwege gelaten. Hierdoor dalen de fondsmiddelen van 50.355 duizend euro naar 32.785 duizend euro zodat de loonbehoeften met dit verschil stijgen.

De samenvatting van de verklarende elementen van de meervraag in de meerjarenbegroting 2003-2005 ten opzichte van de aangepaste begroting 2002 is opgenomen in tabel 23.

Tabel 23 : Verklarende factoren onderwijs

tov aangepast 2002 (in 1000 euro)	2003	2004	2005
	172.976	294.433	324.040
Waarvan de belangrijkste elementen:			
CAO IV	16.767	33.549	46.794
CAO V	12.729	20.763	21.254
CAO VI	33.113	71.926	80.635
2% op 1/6/2003	46.991	93.982	93.982
compensaties CAO VI	-8440	-7863	-7459
Maatregel TBS 58+	-5156	-10290	-15865
minder middelen in fonds	17.570	17.570	17.570
stijgende BFT	59.767	75.596	89.502
afvloeï uc 11	-2.503	-5.006	-7.509

De loonbehoeften van de kredieten in de uitgavencategorieën 10-18 dalen tussen initieel 2002 en budgetcontrole 2002 met 49.229.000 euro. De behoeften 2002 worden bij budgetcontrole geraamd vanuit de gekende uitgaven 2001. Hierdoor wordt de eenheidsloonkost geactualiseerd. De eenheidsloonkost wijzigt onder invloed van o.a. het effect van lopende CAO-overeenkomsten en een dalende vergrijzingscoëfficiënt, die in de loop van 2001 evolueerde van 0,112% naar 0%. De loonkredieten in de ramingen 2003-2005 vertrekken van dit lager behoefteniveau van 2002.

De bijkomende benodigde middelen in de prefiguraties 2003-2005 zijn te wijten aan de uitvoering van CAO IV, V en VI. Daarenboven wordt, zoals reeds gezegd, voorzien in een toename van de budgettaire fulltime equivalenten. Een deel van de daling van de behoeften tussen initieel en budgetcontrole 2002 was te wijten aan het eenmalig effect van hogere geraamde inkomsten in het weddenrecuperatiefonds in 2002. Vanaf 2003 worden de middelen in dit fonds lager ingeschat (zonder de eenmalige effecten) waardoor de loonbehoeften stijgen.

De werkingsmiddelen werden aangepast aan de leerlingenevolutie, de gefaseerde verhoging van de middelen zoals bepaald in Polder- en Tivoli-akkoord (+12.667 duizend euro tov 2002 in het basisonderwijs en het bereiken van een verhouding 100/70 tov 100/63 in 2002 in het gewoon secundair onderwijs, de prognose van de natuurlijke afvloeï personeel werd verder doorgetrokken en in rekening gebracht, in het basisonderwijs wordt de verhouding 100/76 niet bereikt, in 2005 zitten we aan een verhouding van 100/69, in de berekeningen werd nog geen rekening gehouden met de implicaties van de studie objectiveerbare verschillen

Voor wat betreft de hogescholen, werden de financiële implicaties m.b.t. de bachelor-masterstructuur in de hogescholen reeds geïntegreerd in de meerjarenbegroting. Bij de universiteiten daarentegen werd uitgegaan van het huidige financieringsdecreet tot en met onderwijsdecreet 14. In globa zal de weerslag binnen de universiteiten neutraal zijn (dus binnen het kader van het financieringsdecreet) en dus enkel zorgen voor een verschuiving van middelen.

Voor de hogescholen wordt de enveloppe aangepast met de in de CAO voorziene loonsverhoging van 2% en de laatste verhoging in 2003 zoals voorzien in het hogescholendecreet. De sociale voorzieningen worden, in uitvoering van het regeerakkoord, verder opgetrokken opdat in 2004 hetzelfde niveau bereikt wordt als bij de universiteitsstudenten ($\pm$ 262 euro/student). Concreet komt dit neer op een verhoging van 9.758 duizend euro verdeeld over 2003 en 2004.

De middelen voor de uitgaven betreffende de TBS voorafgaand aan het pensioen worden, zoals decretaal voorzien, ingeschreven. Door de hoger aantal uitstappers dan eerst geraamd wordt dit budget verhoogd met 736 duizend euro vanaf 2003.

De bedragen zoals voorzien in het ontwerpdecreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs, voor de toelagen ter academisering van de 2-cycli opleidingen werden opgenomen. Hiervoor worden kredieten ingeschreven zoals opgenomen in tabel 24. Zoals reeds gezegd worden de kosten voor de aanpassing naar de bachelor-masterstructuur mee opgenomen in de meerjarenraming. De voorzien kredieten zijn kort opgesomd in tabel 24. Tenslotte voorziet dit ontwerpdecreet ook in bijkomende middelen voor het projectmatig wetenschappelijk onderzoek. Ook deze kredieten worden opgenomen in tabel 24. Hierbij moet opgemerkt worden dat 594 duizend euro overgeheveld wordt vanuit 71.4/4104.

Tabel 24 : De kostendrijvers binnen de hogescholen

	2003	2004	2005
Academisering 2-cycli onderwijs	4.500	6.250	8.750
Bachelor-masterstructuur	1.909	3.818	5.602
Projectmatig wetenschappelijk onderzoek	3.000	7.000	7.500
Totaal	9.409	17.068	21.852

De werkmiddelen van de universiteiten worden aangepast aan het decreet van 7 december 2001. Dit decreet neemt nominatief de forfaits en de bijkomende werkmiddelen tot en met 2004 op. Bovendien is er rekening gehouden met de compenserende werkmiddelen voor de Vlaamse universiteiten n.a.v. het sectoraal akkoord voor de ambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Daarenboven wordt ook rekening gehouden met het voorstel van decreet XIV waarin de (financiële) implementatie van het verdrag houdende de oprichting van de transnationale Universiteit Limburg is opgenomen, d.w.z. dat er afzonderlijk toelage wordt vastgesteld voor de tUL en dat de toelage van het LUC dienvolgens is verminderd. De middelen voor de voortgezette opleidingen en de bijkomende werkmiddelen voor de nieuwe opleidingen van de tUL en de UA vanaf 2003 worden vastgesteld op niveau 2002.

Het groeipad van het modulair stelsel werd ingebracht a rato van 3.597 duizend euro op kruissnelheid. De uitbreiding van het aantal regionale technologische centra wordt in 2003 verder uitgebreid. Bedoeling is uiteindelijk om in 2004 in totaal 14 operationele RTC's te hebben.

Ook het groeipad van zorgverbreding, (cfr. CAO V; 14.750 duizend euro op kruissnelheid) en van het Voorrangbeleid Brussel (2.304 duizend euro op kruissnelheid) werd behouden en mee opgenomen in de berekeningen van de kredieten 2003-2005. De vervangingspool werd aangepast aan de reële verwachte instap, zodat voor de periode 2003-2005 telkens 10.873 duizend euro wordt ingeschreven. Er wordt dus uitgegaan van de veronderstelling dat de vervangingspool niet afloopt in augustus 2003.

Welzijn

Tabel 25

		2002	2003	2004	2005
Welzijn en gezondheid	Beleidskrediet	2.050.138	2.181.784	2.254.562	2.298.378
	Betalingskrediet	2.055.364	2.174.728	2.253.821	2.305.295
11.4	Beleidskrediet	4.343	4.355	4.367	4.379
	Betalingskrediet	4.647	4.359	4.371	4.383
40.1	Beleidskrediet	862	868	875	881
	Betalingskrediet	862	868	875	881
40.2	Beleidskrediet	138.382	134.382	134.381	134.381
	Betalingskrediet	94.755	110.000	113.000	121.000
40.3	Beleidskrediet	44.675	76.630	109.915	143.710
	Betalingskrediet	44.675	76.630	109.915	143.710
40.4	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	-	-	-	-
41.1	Beleidskrediet	38.210	75.655	75.669	75.680
	Betalingskrediet	102.711	102.972	102.986	102.997
41.2	Beleidskrediet	187.453	192.073	195.160	196.372
	Betalingskrediet	187.453	192.073	195.160	196.372
41.3	Beleidskrediet	19.522	19.903	19.999	20.091
	Betalingskrediet	16.562	16.943	17.039	17.131
41.4	Beleidskrediet	533.301	564.808	587.114	593.571
	Betalingskrediet	527.649	557.531	584.269	592.013
41.5	Beleidskrediet	903.335	929.231	940.137	940.683
	Betalingskrediet	893.985	928.204	937.993	936.898
41.6	Beleidskrediet	6.291	6.412	6.485	6.487
	Betalingskrediet	6.291	6.412	6.485	6.487
41.7	Beleidskrediet	84.794	86.776	88.291	88.949
	Betalingskrediet	84.786	86.768	88.283	88.941
41.8	Beleidskrediet	1.508	1.510	1.512	1.514
	Betalingskrediet	1.679	1.681	1.668	1.670
41.9	Beleidskrediet	1.983	2.008	2.034	2.060
	Betalingskrediet	1.983	2.008	2.034	2.060
42.1	Beleidskrediet	43.399	44.593	45.523	45.991
	Betalingskrediet	43.571	44.765	45.695	46.163
42.2	Beleidskrediet	36.661	37.064	37.485	37.913
	Betalingskrediet	37.583	37.999	38.433	38.874

42.3	Beleidskrediet	5.419	5.516	5.615	5.715
	Betalingskrediet	5.419	5.516	5.615	5.715
49.9	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	753	-	-	-

De sprong van het betalingskrediet van VIPA in 2003 is vooral te wijten aan de éénmalige afroming in 2002 van het onbelaste saldo. Uit historische gegevens (begrotingsjaar 1998, 1999 en 2000) blijkt bovendien dat gemiddeld slechts 70% van de vooropgestelde betaalkalender wordt uitgevoerd. Wanneer we deze redenering toepassen op de toekomstige betalingsbehoefte (inclusief verhoging voor de openbare psychiatrische ziekenhuizen) voor de periode 2003-2005 dan bekomt men voor het betalingskrediet de bedragen zoals opgenomen in bovenstaande tabel.

De in 2000 afgesloten CAO voor de social profit heeft zijn uitwerking over de gehele beschouwde periode. In het betrokken begrotingsjaar wordt het noodzakelijk krediet op een aparte basisallocatie gezet op programma 40.3. Tijdens het begrotingsjaar worden de kredieten dan herverdeeld naar de "functionele" basisallocaties. Omdat de verdeling op dit moment nog niet gekend is voor de jaren 2003, 2004 en 2005, werd er op de "functionele basisallocaties" geen rekening gehouden met de verdeling van de zogenaamde VIA-middelen. Dit geeft als resultaat dat programma 40.3 zwaar overschat wordt terwijl de andere programma's binnen de sector welzijn voor dezelfde kredietwaarde onderschat worden. Net zoals met CAO VI in de onderwijssector, geeft dit dus een vertekening wanneer per programma de evolutie van de kredieten bekeken wordt. In de vergelijking per thema stellen zich geen problemen. In deze meerajrenraming wordt voor de VIA-kredieten het groeipad gevolgd dat vooropgesteld werd bij de ondertekening van de CAO in 2000.

Op 22 februari 2002 werd door de Vlaamse regering, in het kader van het gebrek aan opvangplaatsen in de gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand, beslist bijkomende middelen ten bedrage van 4.462.000 euro ter beschikking te stellen van het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand. Dit met het oog op het organiseren van de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen en het nieuwe gesloten centrum te Everberg. Vanaf 2003 wordt het constant beleid doorgetrokken. De stijging van de kredieten is dan te wijten aan de impact van de indexering en de vergrijzing op de lonen.

Er werd in de sector welzijn ook rekening gehouden met het beleidsplan kinderopvang zoals dit reeds menigmaal werd gepresenteerd en voorgelegd aan de Vlaamse regering. Voor het beleidsplan kinderopvang wordt nog een bijkomende uitgave voorzien van 13,6 miljoen euro in 2003 en 2004. Deze uitgaven werden in de berekening gevoegd bij de dotatie aan Kind en Gezin. Het is immers deze VOI die instaat voor de uitvoering van het beleidsplan.

Volgens het besluit van de Vlaamse regering van 18 december 1998, zouden de urencontingenten voor de diensten voor gezinszorg met 4% jaarlijks moeten toenemen. Deze uitbreiding loopt volgens hetzelfde besluit door totdat de volledige programmering bereikt wordt. In 2001 werd echter slechts een realisatiepercentage behaald van 1,8%. In de meerjaren werd dan ook rekening gehouden met dit percentage om de uitbreiding van de urencontingenten naar de toekomst te ramen.

Relatief gaat binnen de sector welzijn het grootste aandeel van de beschikbare kredieten naar de gehandicaptensector, meer bepaald naar het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap. De sprong van de dotatie van het VFSIPH in 2003 is te wijten aan de éénmalige afname in 2002 van een deel van het onbelaste saldo (8,6 miljoen euro) van het begrotingsjaar 2001. Ook de sprong in de investeringsdotatie in 2003 is te wijten aan de éénmalige afroming in 2002.

Cultuur

Tabel 26

		2002	2003	2004	2005
Cultuur en Jeugd	Beleidskrediet	355.211	371.550	379.495	385.851
	Betalingskrediet	347.845	365.925	375.462	383.301
45.1	Beleidskrediet	52.259	52.963	53.876	54.809
	Betalingskrediet	51.319	52.018	52.724	53.343
45.2	Beleidskrediet	125.999	136.609	141.973	145.848
	Betalingskrediet	125.999	136.609	141.973	145.848
45.3	Beleidskrediet	22.030	22.178	22.328	22.479
	Betalingskrediet	22.030	22.178	22.328	22.479
45.4	Beleidskrediet	103.095	107.743	109.029	110.191
	Betalingskrediet	103.095	107.743	109.029	110.191
45.5	Beleidskrediet	51.828	52.057	52.289	52.524
	Betalingskrediet	45.402	47.376	49.407	51.439

Op 13 juli 2001 werd het decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid bekrachtigd door de Vlaamse regering. Dit decreet trad in werking op 1 januari 2002. Het totaal benodigde nieuw krediet voor dit decreet (in de veronderstelling dat alle gemeenten maximaal participeren) kan worden geraamd op ongeveer 30.000 duizend euro. Het betreft hier programma 45.2. Door de Vlaamse regering werd vervolgens beslist tot een gefaseerde invoering via een groepipad.

Het vernoemde decreet omvat drie terreinen (bibliotheekwerk, gemeentelijke cultuurbeleidsplannen en cultuurcentra). Tevens voorziet het in een nieuwe wijze van subsidiëren. Zo wordt er uitsluitend gewerkt met enveloppenfinanciering. Elk gemeentebestuur krijgt voor de drie terreinen een totale enveloppe. De bepaling van de enveloppe staat voor deze drie terreinen in relatie tot het inwonertal (verzorgingsgebied) van de gemeente of stad.

De grootste wijziging wordt veroorzaakt door de gemeentelijke cultuurbeleidsplannen. In 2003 stijgt het krediet met 4.813 duizend euro, in 2004 met 2.096 duizend euro en in 2005 met 1.639 duizend euro. Dit cultuurbeleidsplan vormt de kern voor het tot stand komen van een kwalitatief en integraal gemeentelijk cultuurbeleid en dient te worden gemaakt door en voor de gemeente. De betrokkenheid en samenspraak van alle culturele actoren op lokaal niveau is een uitdrukkelijke voorwaarde om gesubsidieerd te kunnen worden binnen het nieuwe decreet.

De tweede grootste wijziging (vooral dan in 2003) situeert zich op het terrein van het bibliotheekwerk met een stijging van 3.225 duizend euro in 2003 en verdere toename van 578 duizend euro in 2004 en 2005. Het betreft hier subsidies aan diverse organisaties van het openbaar bibliotheekwerk en subsidies aan gemeentebesturen, intergemeentelijke projectverenigingen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de Nederlandstalige openbare bibliotheken. Daarnaast wordt nog voorzien in een aanvullende subsidie vanuit de Vlaamse Gemeenschap wanneer de gemeente daadwerkelijk participeert aan initiatieven van het provinciebestuur in een streekgerichte bibliotheekwerking (provinciebesturen dienen binnen hun provincie projecten en initiatieven te ontwikkelen die de samenwerking bevorderen en die niet door individuele bibliotheken kunnen worden gerealiseerd).

Tenslotte wordt ook een kleine stijging waargenomen op het terrein van de cultuurcentra, 248 duizend euro in 2003 en 2005 en een stijging met 332 duizend euro in 2004. In eerste instantie wordt een basissubsidie voorzien

(beperkt tot de essentiële voorwaarden inzake infrastructuur, personeel, beheer en werking). Daarnaast is een variabele subsidie voorzien die eerder bepaald wordt op basis van inhoudelijke aspecten van de werking.

De totale geconsolideerde jaarlijkse stijging ten opzichte van het jaar X-1 ten gevolge van het decreet van 13 juli 2001 bedraagt 8.286 duizend euro in 2003, 3.006 duizend euro in 2004 en 2.465 duizend euro in 2005.

Belangrijk is ook om op te merken dat als bijkomende verklaring voor de grote stijging van de kredieten in 2003 t.o.v. 2002 gekeken moet worden naar de stijging met 6.887 duizend euro van de dotatie aan het fonds culturele infrastructuur. Tijdens de technische bilaterale van maart 2002 werd immers afgesproken dat de vermindering met hetzelfde bedrag in 2002 t.o.v. 2001 eenmalig was. Bijgevolg wordt het krediet in 2003 op het niveau van 16.000 duizend euro gezet.

Toerisme

Tabel 27

		2002	2003	2004	2005
Toerisme	Beleidskrediet	43.484	45.370	45.788	46.192
	Betalingskrediet	41.869	45.583	45.956	46.333
49.2	Beleidskrediet	43.433	45.318	45.736	46.139
	Betalingskrediet	41.818	45.531	45.904	46.280
51.7	Beleidskrediet	51	51	52	52
	Betalingskrediet	51	51	52	52

De opgenomen kredieten weerspiegelen een verderzetting van het constant beleid. De sprong van het betalingskrediet in 2003 is te wijten aan het herstel van de basis in 2003, voor de dotatie aan Toerisme Vlaanderen voor investeringen, na een vermindering van het krediet in 2002 wegens vertragingen van de werken.

*Economie***Tabel 28**

		2002	2003	2004	2005
Economie	Beleidskrediet	352.218	359.576	363.372	367.176
	Betalingskrediet	287.089	336.658	337.242	337.791
11.5	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	-	-	-	-
50.1	Beleidskrediet	227	227	227	227
	Betalingskrediet	227	227	227	227
51.1	Beleidskrediet	20.469	20.685	20.904	21.126
	Betalingskrediet	15.085	15.207	15.330	15.454
51.2	Beleidskrediet	240.576	243.631	246.725	249.859
	Betalingskrediet	182.692	228.076	228.076	228.076
51.4	Beleidskrediet	33.628	34.061	34.501	34.948
	Betalingskrediet	31.767	32.178	32.595	33.018
51.9	Beleidskrediet	7.330	7.888	7.895	7.895
	Betalingskrediet	7.330	7.888	7.895	7.895
52.2	Beleidskrediet	49.988	53.083	53.120	53.120
	Betalingskrediet	49.988	53.083	53.120	53.120

De betalingskredieten economie stijgen substantieel in 2003 ten opzichte van 2002. De stijging in 2003 met 36.149 duizend euro wordt hoofdzakelijk gerealiseerd binnen het economisch ondersteuningsbeleid. In 2002 werd de dotatie van het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid éénmalig verminderd met 35 miljoen euro door de inbreng van het onbelaste begrotingssaldo. Aangezien het hier om een éénmalige vermindering gaat, wordt het in 2003 teruggegeven. Hierdoor wordt de dotatie terug naar het initiële niveau 2002 gebracht.

In het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid wordt de vastleggingsmachtiging constant gehouden. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat voor de komende jaren daarnaast 12.395 duizend euro beschikbaar is in het Startersfonds.

In deze context moet de aandacht gevestigd worden op het feit dat er een vernieuwd economisch ondersteuningsbeleid op poten gezet wordt, geconcretiseerd in het Actieplan Ondernemen. De budgettaire verwerking van het actieplan krijgt deels haar beslag in de begroting 2002, deels in de begroting 2003. De oorzaak hiervan dient gezocht in de gefaseerde invoering via uitvoeringsbesluiten.

*Werkgelegenheid***Tabel 29**

		2002	2003	2004	2005
Werkgelegenheid	Beleidskrediet	655.372	664.721	662.623	667.635
	Betalingskrediet	640.728	653.827	651.640	656.484
52.1	Beleidskrediet	91.537	93.831	94.197	94.303
	Betalingskrediet	91.537	93.831	94.197	94.303
52.4	Beleidskrediet	563.835	570.890	568.426	573.332
	Betalingskrediet	549.191	559.995	557.443	562.180

Voor de werkingsdotatie aan de VDAB is er naar aanleiding van de verdere alignering van het instructiepersoneel met de CAO-onderwijs een meerkost van 578.000 euro (2% gedurende 7 maanden) in 2003 en 992.000 euro (2% gedurende het ganse jaar) in 2004. Vanaf 2004 wordt het krediet evenwel met 3,718 miljoen euro verminderd als compensatie voor de geraamde verminderde kost voor de gewone VDAB-dotatie ingevolge de oprichting van de lokale werkwinkels.

De sprong van de bijzondere dotatie aan de VDAB in het kader van de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren in 2003 is te wijten aan het herstel van de basis na de éénmalige afroming in 2002 van het saldo van het begrotingsjaar 2001 van circa 5 miljoen euro op de startbanen en LevenLangLeren. In 2003 wordt daarbovenop het krediet voor de lokale werkwinkels verhoogd met 2,5 miljoen euro. Vanaf 2004 vervalt de installatiekost voor de lokale werkwinkels van 6,1 miljoen euro. De recurrente kost neemt echter toe met 2,7 miljoen euro. In globa betekent dit echter in 2003 dat de kredieten verminderen met 3,3 miljoen euro.

De stijging van de uitgaven in het kader van de Vlaamse werkervaringsmaatregelen in 2003 is uitsluitend te wijten aan het herstel van de basis na een éénmalige afroming van saldi (circa 1,5 miljoen euro) op de hertewerkstellingsprogramma's van de VDAB.

De sprongen in de uitgaven in het kader van het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social Profitsector zijn te wijten aan het groeipad voor de landingsbanen (2003-2005) en aan de verhoogde (verwachte) realisatie van dit programma (gelet op de lage realisatiegraad in het opstartjaar 2001) naargelang men verder gaat in de tijd. Zo komt er in 2003 1,3 mio euro bij, in 2004 3,1 mio euro en in 2005 3,7 mio euro.

*Binnenlandse aangelegenheden***Tabel 30**

		2002	2003	2004	2005
Lokale overheden	Beleidskrediet	1.624.490	1.705.929	1.772.167	1.840.269
	Betalingskrediet	1.648.048	1.795.012	1.784.482	1.838.379
53.1	Beleidskrediet	1.430.378	1.607.528	1.669.905	1.733.991
	Betalingskrediet	1.443.953	1.604.132	1.668.101	1.732.172
53.2	Beleidskrediet	194.112	98.400	102.262	106.278
	Betalingskrediet	204.095	190.880	116.381	106.207

Op 30 november 2001 keurde de Vlaamse regering het voorontwerp van decreet tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaamse Gemeentefonds principieel goed. Het ontwerpdecreet voorziet in een ingangsdatum van 1 januari 2003. De Vlaamse regering wenst de middelen waarover zij beschikt voor de algemene financiering van de lokale besturen zoveel mogelijk te bundelen in het Vlaams Gemeentefonds. In concreto worden het Investeringsfonds en het waarborggedeelte van het Sociaal Impulsfonds in het Vlaams Gemeentefonds geïntegreerd.

Het voorontwerp van decreet bepaalt, in artikel 3, § 1, dat de dotatie jaarlijks wordt vastgesteld op een bedrag, gelijk aan de dotatie van het vorig jaar, aangepast met een evolutiepercentage. Dit evolutiepercentage is gelijk aan de inflatie vermeerderd met de reële groei van het BNI, of dus gelijk aan de nominale groei van het Bruto Nationaal Inkomen. In artikel 3, § 3, van het voorontwerp van decreet, wordt de dotatie van het nieuw Vlaams Gemeentefonds vastgesteld op 1.524.979.000 euro.

Naast de vernieuwde werking van het gemeentefonds, wordt in 2003 het stedenfonds opgericht. Dit fonds zal gedeeltelijk de werking van het sociaal impulsfonds (SIF) overnemen. Dit uit zich dan ook budgettair door de afbouw van het SIF en de opbouw van het stedenfonds met de vrijgekomen kredieten.

Landbouw

Tabel 31

		2002	2003	2004	2005
Land- en tuinbouw	Beleidskrediet	83.582	84.418	85.265	86.123
	Betalingskrediet	48.313	59.107	59.196	59.286
54.1	Beleidskrediet	83.582	84.418	85.265	86.123
	Betalingskrediet	48.313	59.107	59.196	59.286
54.3	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	-	-	-	-

In termen van beleidskrediet is er een lichte constante groei in de periode 2002-2005. Jaarlijks stijgt het beleidskrediet met ongeveer 1 miljoen euro. Het betalingskrediet kent een ander verloop.

In het huidige begrotingsjaar 2002 worden vanuit de federale bevoegdheden een heel pakket landbouwbevoegdheden overgedragen naar de gewesten. Deze overdracht gebeurt conform de afgesloten Lambermontakkoorden. Over de budgettaire effecten van het Lambermontakkoord is een apart hoofdstuk voorzien in deze nota.

*Milieu***Tabel 32**

		2002	2003	2004	2005
Milieu	Beleidskrediet	855.905	871.231	879.968	900.476
	Betalingskrediet	690.544	813.852	805.283	796.491
60.1	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	-	-	-	-
61.1	Beleidskrediet	766.676	778.045	786.058	805.976
	Betalingskrediet	602.381	722.544	713.231	703.903
61.2	Beleidskrediet	12.128	12.251	12.376	12.502
	Betalingskrediet	10.273	10.144	10.279	10.339
61.3	Beleidskrediet	14.755	14.820	14.900	14.981
	Betalingskrediet	15.137	14.630	14.710	14.792
61.4	Beleidskrediet	39.488	43.013	43.278	43.405
	Betalingskrediet	40.250	43.791	44.072	44.215
61.5	Beleidskrediet	22.858	23.102	23.356	23.612
	Betalingskrediet	22.503	22.743	22.991	23.242

Wat het Minafonds betreft, werd bij de begrotingsopmaak 2002 een grote korting ingehouden op de dotatie aan de DAB. Reden hiervoor was het historisch saldo en het grote aantal geannuleerde vastleggingen uit het verleden. Bijgevolg neemt de dotatie vanaf 2003 en de daaropvolgende jaren terug toe.

Bij de begrotingsopmaak 2002 werden eveneens – in het kader van de uitzuivering van het Minafonds – de werkings- en investeringsdotaties aan de OVAM, VMM, VLM (afdeling Mestbank) overgeheveld van het Minafonds naar de reguliere leefmilieubegroting.

De belangrijkste verklaring voor de stijging van de beleidskredieten is de jaarlijkse verhoging van de zgn. ‘Aquafin-factuur’ omwille van de bijkomende opleveringen, gelet op het cumulatieve karakter van de ‘1/15den terugbetaling’ (op basis van de beheerovereenkomst van 1993). Aangezien de gesprekken tussen de Vlaamse regering en de federale regering nog gaande zijn, worden de meerkosten inzake de BTW-factuur voorlopig niet opgenomen in de meerjarenbegroting.

*Ruimtelijke ordening***Tabel 33**

		2002	2003	2004	2005
Ruimtelijke ordening	Beleidskrediet	23.106	24.635	24.030	22.993
	Betalingskrediet	23.267	22.234	21.413	19.804
62.1	Beleidskrediet	23.106	24.635	24.030	22.993
	Betalingskrediet	23.267	22.234	21.413	19.804

In 2003 is er een lichte stijging in termen van beleidskrediet. Deze is te wijten aan de stijging van allerhande subsidies aan gemeenten ter uitvoering van het decreet op de Ruimtelijke Ordening. Vanaf 2004 is er terug een dalende tendens waar te nemen. De betalingskredieten volgen het beleidskrediet, maar met vertraging. Deze wordt veroorzaakt door de tragere uitvoering van gemeentelijke beleidsplannen door de gemeenten.

Monumenten en huisvesting

Tabel 34

		2002	2003	2004	2005
Monumenten en huisvesting	Beleidskrediet	408.470	403.990	399.945	399.134
	Betalingskrediet	433.846	432.293	413.241	429.216
62.2	Beleidskrediet	59.911	60.109	60.124	60.137
	Betalingskrediet	47.201	61.427	62.663	62.178
62.4	Beleidskrediet	348.559	343.881	339.822	338.998
	Betalingskrediet	386.420	370.705	350.578	367.038
62.6	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	225	160	-	-

De daling van de beleidskredieten binnen het thema monumenten en landschappen is te wijten aan de daling binnen het programma 'Huisvesting'. Binnen het programma 'Monumenten en Landschappen' wordt er een constant beleid gevoerd.

Binnen huisvesting valt vooral de daling van de dotatie aan het Limburgfonds op. Deze dotatie is bestemd voor mijnwerkersleningen. Op basis van de intrestberekeningen blijkt een geleidelijke daling. De grootste daling is echter terug te vinden bij de betaling van het aandeel in de financiële lasten van gezinnen naar aanleiding van het bouwen, het kopen, het aanpassen of het saneren van een woning. Deze uitdovende basisallocatie wordt tegen 2005 naar 0 gebracht.

In termen van betalingskrediet is er een stijging binnen het programma monumenten en landschappen in 2003 om achterstallen in te lopen. Deze achterstallen manifesteerden zich vooral bij de uitbetaling van restauratiepremies.

*Wegen en water***Tabel 35**

		2002	2003	2004	2005
Wegen en water	Beleidskrediet	1.068.349	1.142.583	1.159.654	1.164.549
	Betalingskrediet	1.056.335	1.120.439	1.124.699	1.128.484
63.1	Beleidskrediet	135.882	137.226	138.584	139.955
	Betalingskrediet	131.205	127.595	128.814	130.092
63.3	Beleidskrediet	10.677	10.678	10.678	10.679
	Betalingskrediet	10.472	10.473	10.473	10.474
63.4	Beleidskrediet	3.103	3.103	3.103	3.103
	Betalingskrediet	3.103	3.103	3.103	3.103
64.1	Beleidskrediet	73.209	73.020	73.873	74.753
	Betalingskrediet	67.286	67.022	67.799	68.019
64.2	Beleidskrediet	177.255	179.073	180.910	182.766
	Betalingskrediet	162.302	163.964	165.644	167.341
64.3	Beleidskrediet	8.689	8.772	8.857	8.941
	Betalingskrediet	8.805	8.889	8.975	9.061
64.4	Beleidskrediet	2.073	2.092	2.111	2.131
	Betalingskrediet	2.073	2.092	2.111	2.131
64.5	Beleidskrediet	27.401	27.681	27.973	28.267
	Betalingskrediet	25.731	25.990	26.260	26.533
64.6	Beleidskrediet	17.341	17.561	17.784	18.010
	Betalingskrediet	15.297	15.491	15.688	15.887
66.1	Beleidskrediet	1.134	997	1.006	1.168
	Betalingskrediet	1.034	1.046	1.057	1.068
69.9	Beleidskrediet	611.585	682.380	694.775	694.776
	Betalingskrediet	629.027	694.774	694.774	694.775

De stijging van de kredieten is vooral te wijten aan de uitvoering van het decreet houdende het beleid en het beheer van de zeehavens van 2 maart 1999 (het havendecreet). Dit decreet voorziet in een uitgavenstijging van jaarlijks 12.395 duizend euro tot en met 2004. De financiering van het havendecreet geschiedt via het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF).

In eerste instantie kunnen de havens met dit decreet subsidies bekomen voor de havenkapiteindiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van het milieu. Budgettair betreft het in hoofdzaak vergoedingen voor het uitbesteden van de opdracht : de nautische exploitatie van de zeesluizen, de nautische exploitatie van de kanaaldokken, alsook allerlei aansluitende werkzaamheden.

In tweede instantie krijgen de gemeentelijke havenbedrijven met dit decreet een subsidie voor de instandhouding van specie en het onderhoud voor het gedeelte van de maritieme toegangsweg waaraan aanmeerinfrastructuur voor zee- en binnenschepen met het oog op de overslag van goederen of het vervoer van personen is gelegen. De

subsidie dekt dus het peilen, het baggeren, consolideren en bergen van baggerspecie, alsook van allerlei aansluitende werkzaamheden. Tevens dekt de subsidie ook de uitgaven voor uitbesteding van de exploitatie en het beheer van de zeesluizen in de havens.

Tenslotte worden via het havendecreet de investeringsuitgaven en het buitengewoon onderhoud gefinancierd ter ondersteuning van het beleid van de Vlaamse Gemeenschap inzake de zeehavens en de maritieme toegangswegen en in de basisinfrastructuur inclusief kanaaldokken, zwaaikommen en kanalen, haveninterne basisinfrastructuur uitgezonderd.

Daarnaast wordt de sprong van 2003 ten opzichte van 2002 ook voor een (kleiner) deel verklaard door de stijging van de dotatie bij wijze van bonus aan de Dienst voor de Scheepvaart om te voorzien in de ontoereikendheid van zijn bedrijfsontvangsten. Deze stijging is in feite niet meer dan een compensatie die de dienst krijgt voor de daling van de inkomsten uit scheepvaartrechten. Deze rechten werden immers zwaar verminderd ter bevordering van de binnenvaart. Per schip krijgt de Dienst voor de Scheepvaart een financiële tegemoetkoming. De stijging in 2003 t.o.v. 2002 bedraagt 482 duizend euro. De stijging in 2004 t.o.v. 2003 loopt op tot 330 duizend euro, en die van 2005 t.o.v. 2004 tot 347 duizend euro.

Gemeenschappelijk vervoer

Tabel 36

		2002	2003	2004	2005
Gemeenschappelijk vervoer	Beleidskrediet	505.017	532.085	569.001	606.053
	Betalingskrediet	512.954	545.550	572.660	609.973
63.2	Beleidskrediet	505.017	532.085	569.001	606.053
	Betalingskrediet	512.954	545.550	572.660	609.973

De stijging van de nodige kredieten is te wijten aan het decreet betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (ook wel het decreet basismobiliteit). Dit decreet werd in 1999 goedgekeurd door het Vlaams parlement. Het decreet heeft tot doel binnen de woonzones van grootstedelijke, stedelijke, randstedelijke, kleinstedelijke en buitengebieden een minimumaanbod van geregeld vervoer aan de gebruiker te bieden. Dit minimumaanbod houdt verhoogde bedieningsfrequenties en verkorte afstanden tot haltes van geregeld vervoer in.

In het kader van het decreet basismobiliteit heeft De Lijn een objectieve behoefteanalyse opgesteld om de prioriteiten voor de invoering van basismobiliteit te bepalen. Deze prioriteitstelling heeft als doel om projecten te ontwikkelen voor gemeenten die het meest afwijken van de norm basismobiliteit. Deze projecten omvatten vooral het opwaarderen van bestaande lijnen, het inzetten van belbussen, en het verhogen van frequenties. De voornaamste kosten van deze projecten omvatten extra exploitatiekosten (loonkost van de chauffeur en kilometerkost) en promotiekosten.

*Media***Tabel 37**

		2002	2003	2004	2005
Media	Beleidskrediet	259.660	268.973	278.512	288.445
	Betalingskrediet	259.660	268.922	278.512	288.445
72.1	Beleidskrediet	15.061	15.191	15.181	15.181
	Betalingskrediet	15.061	15.140	15.180	15.181
72.2	Beleidskrediet	238.932	248.105	257.645	267.567
0	Betalingskrediet	238.932	248.105	257.645	267.567
72.3	Beleidskrediet	5.667	5.677	5.687	5.697
	Betalingskrediet	5.667	5.677	5.687	5.697

In 2001 sloten de Vlaamse Gemeenschap en de VRT een nieuwe beheersovereenkomst. Deze beheersovereenkomst bepaalt de kredieten media in de meerjarenraming.

Vanaf 2002 en gedurende de verdere looptijd van deze beheersovereenkomst wordt decretaal een basisenveloppe aan financiële middelen voorzien, nl. 229,33 miljoen euro in 2002, jaarlijks te verhogen met 4 %. De enveloppe aan financiële middelen wordt opgesplitst enerzijds in een financiering voor de werkmiddelen en anderzijds een bedrag voor kapitaalsfinanciering.

De jaarlijkse verhoging wordt pas toegekend indien de VRT jaarlijks minstens het cumulatief resultaat over de duur van de beheersovereenkomst realiseert conform het financieel plan. Dit veronderstelt dat minstens 37.184 duizend euro netto inkomsten uit radioreclame en 8.676 duizend euro netto inkomsten uit de TV-alliantiepartnershippakketten zoals omschreven in artikel 19, §§ 2 en 3 worden gegenereerd.

Gedurende deze beheersovereenkomst wordt een jaarlijkse enveloppe van minimaal 24.789 duizend euro ter beschikking gesteld voor financiering via kapitaalsinbreng. De beide partijen komen overeen dat gezien de snelle technologische evolutie of om redenen van operationele efficiëntie systematisch een verantwoorde keuze moet worden gemaakt tussen aanschaf, financiële of operationele leasing van investeringsgoederen.

*Wetenschappen***Tabel 38**

		2002	2003	2004	2005
Wetenschappen	Beleidskrediet	376.316	378.538	382.101	385.446
	Betalingskrediet	349.333	355.765	363.928	364.180
70.1	Beleidskrediet	-	-	-	-
	Betalingskrediet	-	-	-	-
71.1	Beleidskrediet	14.318	14.411	14.522	14.635
	Betalingskrediet	15.347	15.032	15.145	15.259
71.2	Beleidskrediet	89.147	90.197	91.260	92.335
	Betalingskrediet	93.752	94.846	95.953	97.073
71.3	Beleidskrediet	131.022	132.721	134.441	136.185
	Betalingskrediet	102.447	108.820	115.195	121.573
71.4	Beleidskrediet	141.829	141.209	141.877	142.291
	Betalingskrediet	137.787	137.067	137.634	130.274

In termen van beleidskrediet is er een lichte stijging waar te nemen over de periode 2002-2005. Binnen het algemeen wetenschapsbeleid wordt een constant beleid gehanteerd. De globale constante groei wordt veroorzaakt door de constante groei binnen de programma's wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser (jaarlijkse stijging met ongeveer 1.200.000 euro), wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit (jaarlijkse groei met ongeveer 2.000.000 euro) en strategisch en beleidsgericht onderzoek (jaarlijkse groei met ongeveer 1.200.000 euro).

In termen van betalingskrediet is er eveneens een constante, gelijkmatige groei waar te nemen, vergelijkbaar met deze van de beleidskredieten. Binnen het programma algemeen wetenschapsbeleid wordt een constant beleid gehanteerd. De globale constante groei wordt veroorzaakt door de constante groei binnen de programma's wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser (jaarlijkse stijging met ongeveer 1.300.000 euro), wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit (jaarlijkse groei met ongeveer 200.000 euro) en strategisch en beleidsgericht onderzoek (jaarlijkse groei met ongeveer 1.000.000 euro).

*Sport***Tabel 39**

		2002	2003	2004	2005
Sport	Beleidskrediet	46.062	48.507	48.621	48.693
	Betalingskrediet	45.692	48.078	48.133	48.144
49.1	Beleidskrediet	46.062	48.507	48.621	48.693
	Betalingskrediet	45.692	48.078	48.133	48.144

Het gevoerde beleid wordt constant doorgetrokken. De sprong van de kredieten in 2003 is te wijten aan de éénmalige vermindering in 2002 van het onbelaste saldo in 2001 op de dotatie aan het commissariaat-generaal voor de bevordering van de lichamelijke ontwikkeling, de sport en de openlucht recreatie.

*Energie***Tabel 40**

		2002	2003	2004	2005
Energie	Beleidskrediet	6.600	7.107	7.118	7.123
	Betalingskrediet	6.809	7.316	7.327	7.332
51.5	Beleidskrediet	6.600	7.107	7.118	7.123
	Betalingskrediet	6.809	7.316	7.327	7.332

*Gebouwen en ambtenaren***Tabel 41**

		2002	2003	2004	2005
Gebouwen en ambtenaren	Beleidskrediet	674.456	692.294	711.911	729.587
	Betalingskrediet	645.251	691.395	715.697	729.894
26.1	Beleidskrediet	57.378	54.909	50.221	48.276
	Betalingskrediet	54.302	54.382	54.010	48.582
99.1	Beleidskrediet	617.078	637.385	661.690	681.311
	Betalingskrediet	590.949	637.014	661.686	681.311

Een sterk stijgende post binnen de begroting de afgelopen jaren werd gevormd door de bestaansmiddelen. Dit is nog niet gedaan voor de eerstkomende jaren. Ten eerste vindt het nieuw beloningsbeleid zijn ingang in de Vlaamse Gemeenschap. Voor dit nieuw beloningsbeleid werd een eerste krediet voorzien in de begroting 2002 op een aparte basisallocatie binnen programma 99.1. De Vlaamse regering besliste in de loop van de maand november over het traject dat dit nieuw verloningsbeleid zal afleggen. Bij deze beslissing werd door de Vlaamse regering ook een budgettair pad uitgetekend dat gevolgd moet worden voor dit nieuwe beloningsbeleid. Met dit pad werd rekening gehouden in deze meerjarenraming.

Zoals reeds eerder opgenomen, worden de kosten voor het overkomend personeel met hun respectievelijke rugzakken en huisvestingskosten apart behandeld in een hoofdstuk uitgaven onder Lambermont.

2.3 De meerjarenbegroting per kredietsoort

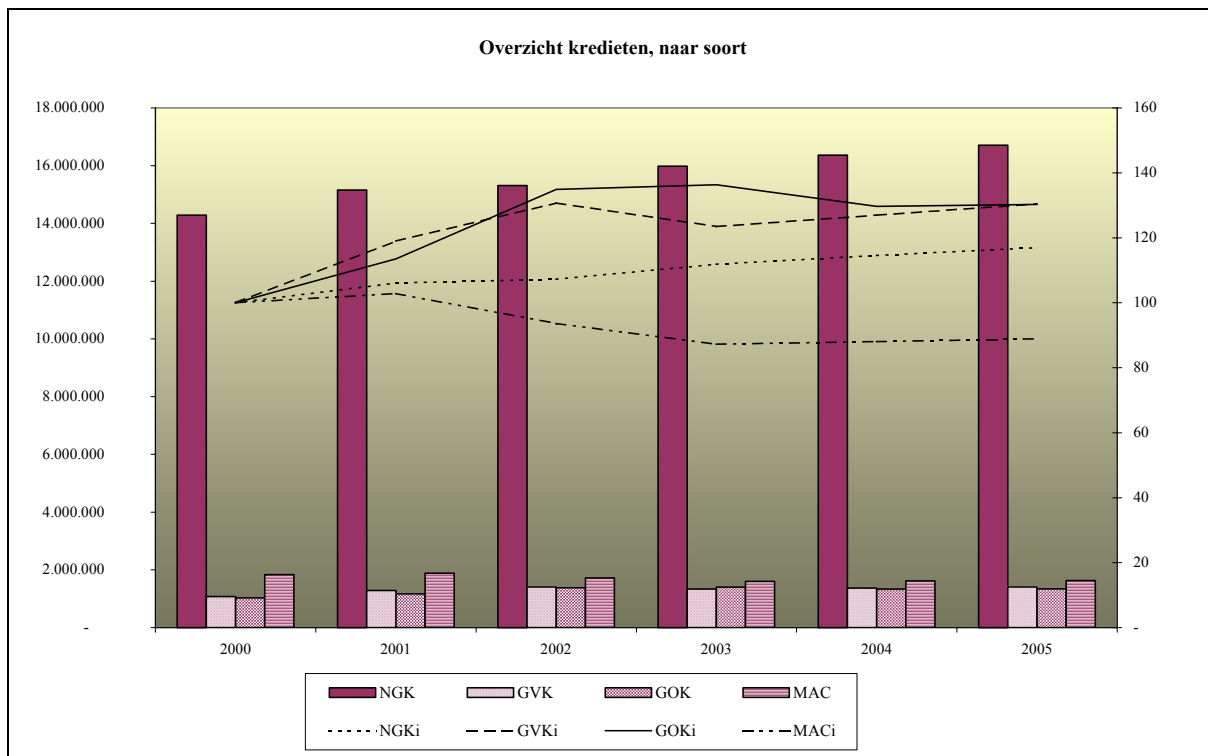
In dit hoofdstuk wordt een korte samenvattende tabel gegeven van de verschillende kredietsoorten en hun evolutie over de periode 2002-2005 heen. Deze samenvatting vindt u in tabel 42. Zowel de absolute waarden in duizend euro alsook de evolutie (weergegeven door indices) zijn opgenomen in de tabel. Uit deze tabel is af te leiden dat de stijging vooral veroorzaakt wordt door 2003. Dit is overigens een vaststelling die ook gedaan wordt bij volgende kredietevoluties.

Tabel 42

Duizend euro	2002	2003	2004	2005
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	15.315.845	15.980.975	16.363.602	16.706.852
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	1.409.040	1.330.922	1.368.963	1.406.859
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	1.384.751	1.400.231	1.331.273	1.337.883
Variabele kredieten (VRK)	53.390	81.966	81.435	81.391
Vastleggingsmachtigingen (MAC)	1.717.691	1.600.060	1.614.652	1.631.074
Indices	2002	2003	2004	2005
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	100	104	107	109
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	100	94	97	100
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	100	101	96	97
Variabele kredieten (VRK)	100	154	153	152
Vastleggingsmachtigingen (MAC)	100	93	94	95

Grafiek 7 geeft een historisch overzicht weer waarbij vertrokken wordt de kredieten, geordend per kredietsoort vanaf het begrotingsjaar 2000. Op de linkerschaal kan de absolute waarde in duizend euro afgelezen worden, op de rechterschaal kan de index afgelezen worden die op 100 gezet werd voor 2000. De bijkredieten voorgaande jaren werden steeds bij de niet-gesplitste kredieten opgeteld. Voorts werden de absolute waarden van de variabel kredieten niet weergegeven omdat deze in verhouding tot de andere kredietsoorten zo klein zijn dat ze op de grafiek niet te onderscheiden zijn de X-as.

Grafiek 7 : Historisch overzicht per kredietsoort

2.4 De meerjarenbegroting in termen van beleids- en betalingskredieten

2.4.1 Beleidskredieten

Wanneer een beleidsruimte van een regering bekeken wordt, volstaat het geenszins om per kredietsoort een mogelijke evolutie weer te geven. Niet alle basisallocaties kan men immers aanschouwen als “beleidskredieten”. Bij de bepaling van een beleidsruimte, is het aangewezen om beleidskredieten centraal te stellen. Beleidskredieten worden als volgt gedefinieerd:

“Het beleidskrediet in het begrotingsjaar X is het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inclusief leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om verbintenissen aan te gaan of te laten aangaan, die in het lopende jaar of in een volgend jaar ten laste vallen van de Vlaamse Gemeenschap.”

De bovenstaande definitie drukt uit dat het hier kredieten betreft waarmee de overheid zich kan engageren om een bepaald beleid te voeren en financieel te waarderen. Het weze dus duidelijk dat hier niet direct betalingsverplichtingen bedoeld worden, dan wel het engagement om ooit een betaling te verrichten. Voorts wordt steeds vertrokken van één begrotingsjaar. Dit wil zeggen dat rekening gehouden wordt met de ontvangsten en de engagementen van het betrokken begrotingsjaar. Overgedragen kredieten en saldi worden dus niet mee opgenomen in de berekening van de beleidskredieten.

Naast de inhoudelijke definitie, is een technische sommatie van de kredieten nodig die onder de term beleidskrediet vallen teneinde een concrete berekening te kunnen maken van de beleidskredieten. Bij beleidskredieten wordt vertrokken vanuit de niet-gesplitste kredieten, de gesplitste vastleggingskredieten en de vastleggingsmachtigingen zoals opgenomen in de begroting. Deze kredieten geven de basismogelijkheden weer om verbintenissen aan te gaan of aan te laten gaan.

De niet-gesplitste kredieten dienen echter uitgezuiverd te worden van de zogeheten vereffeningskredieten. Dit zijn deze kredieten die als betalingskrediet voor een bepaalde vastleggingsmachtiging in de begroting worden ingeschreven. Het zijn de vastleggingsmachtigingen die de ruimte voor verbintenissen van de Vlaamse regering bepalen, niet de betalingen van deze machtigingen. Tabel 43 geeft de evolutie weer van de “vereffeningskredieten” waarmee gerekend werd in 2003, 2004 en 2005 per programma.

Tabel 43 : Vereffeningskredieten (in duizend euro)

PR	BA	Libellé	2002	2003	2004	2005
11.1	6101	Dotatie aan het Brusselfonds	2.479	1.735	2.479	2.479
35.4	6101	Gemeenschapsonderwijs-grote infrastructuur	13.371	19.175	19.175	19.175
35.4	6102	DIGO	89.800	84.300	84.300	84.300
35.4	6104	IVAH	7.200	7.728	7.728	7.728
35.4	6105	DIGO-hoger onderwijs	23.145	1.300	1.300	1.300
35.4	6106	Gemeenschapsonderwijs-kleine infrastructuur	13.802	10.558	10.558	10.558
40.2	6101	VIPA	94.755	110.000	113.000	121.000
41.4	6101	Kind en Gezin	-	2.710	7.198	8.485
41.5	6104	VFSIPH	7.550	16.087	15.188	13.767
45.5	6102	Culturele infrastructuur	8.056	10.000	12.000	14.000
49.1	6101	BLOSO	4.264	4.264	4.264	4.264
49.2	6101	Toerisme Vlaanderen	10.371	12.190	12.190	12.190
49.2	6102	Toerisme Vlaanderen	2.247	3.774	3.774	3.774
51.1	4107	Dotatie aan Fonds film in	-	-	-	-

PR	BA	Libellé	2002	2003	2004	2005
		Vlaanderen				
51.1	4108	Dotatie Limburgfonds	-	-	-	-
51.2	4141	Fonds voor flankerend economisch beleid	182.692	228.076	228.076	228.076
51.2	6101	FEERR-MGO	-	-	-	-
51.2	6102	FEERR-KO	-	-	-	-
51.9	6101	Fonds Vlaanderen-Azië	-	-	-	-
52.4	3311	ESF-Fonds	-	-	-	-
52.4	3313	ESF-Fonds	876	1.154	1.154	1.154
52.4	4103	Herplaatsingsfonds	3.055	589	589	589
53.1	6301	Geprefinancierd trekkingsrechten	145.000	-	-	-
54.1	6101	VLIF	28.766	31.966	31.966	31.966
54.1	6102	Instrument Vlaamse Visserij- en Aquicultuur	1.728	1.728	1.728	1.728
61.1	6103	Dotatie aan MINA	149.440	164.747	197.963	228.987
62.4	4110	UP huisvesting	33.955	33.955	33.955	33.955
62.6	6111	Grond- en woonbeleid Vlaams-Brabant	-	-	-	-
69.9	6103	Dotatie aan DAB Vlaams infrastructuurfonds	523.856	593.876	606.271	618.666
69.9	6105	Dotatie aan VIF m.b.t. overgenomen verbintenissen	24.789	-	-	-
71.3	4101	IWT	73.680	77.680	81.680	85.680
71.3	4102	Technologische innovatie	17.197	19.398	21.599	23.800
72.1	4105	Film in Vlaanderen	4.000	-	-	-
Totaal			1.466.074	1.436.990	1.498.135	1.557.621

Naast de vereffeningskredieten, dienen de niet-gesplitste kredieten tevens uitgezuiverd te worden voor intrestaflossingen en aflossingen van leningen. Leningen en aflossingen bieden aan de Vlaamse regering immers niet de mogelijkheid om verbintenissen aan te gaan of aan te laten gaan. Gevolg hiervan is dat de leningen en de aflossingen niet thuis horen bij de beleidskredieten. Tabel 44 geeft voor de periode 2002-2005 de geraamde intresten en aflossingen weer waarmee rekening werd gehouden bij de berekening van beleidskredieten.

Tabel 44 : Intresten en aflossingen (in duizend euro)

		2002	2003	2004	2005
Duizend euro	Rente	197.689	141.017	120.132	100.461
	aflossingen	202.207	197.781	221.863	221.459
Indices	Rente	100	71	61	51
	aflossingen	100	98	110	110

Voorts moet de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, gesplitste vastleggingskredieten en vastleggingsmachtigingen nog uitgezuiverd worden voor de reserveringen. Reserveringen kan men immers niet beschouwen als mogelijkheden aan de Vlaamse regering om verbintenissen aan te gaan. Men moet reserveringen aannemen als het onttrekken van beleidskredieten om toekomstige uitgaven te financieren. De reservering vanuit de begroting aan het pensioenfonds werd constant gehouden voor de jaren 2003-2005 op het niveau 2002 (5.355 duizend euro). Voor het Zorgfonds werden omtrent de jaarlijkse reservering enkele assumpties gemaakt die weergegeven zijn in de onderstaande tabel.

Tabel 45 : Zorgfonds

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Dotatie	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157
Reserveringen	99.157	99.157	89.242	64.452	27.268	27.268	27.268

Naast de reeds vernoemde kredieten, beschikt de Vlaamse regering ook over machtigingen om verbintenissen aan te gaan onder de vorm van variabele kredieten. Dit zijn kredieten die ingeschreven worden, maar pas uitgegeven kunnen worden naarmate ze gedekt worden door toegewezen ontvangsten. De toegewezen ontvangsten kunnen evenwel van jaar tot jaar overgedragen worden, zodat men ook de saldi van voorgaande jaren mee kan uitgeven. Uit de definitie van beleidskredieten zoals hierboven opgenomen, moet gesteld worden dat enkel uitgaven mogen opgenomen worden in zoverre dat ze gedekt worden door ontvangsten van hetzelfde begrotingsjaar. Om te vermijden dat de saldi mee verrekend worden in de berekening van de variabele beleidskredieten wordt het totaal aan toegewezen ontvangsten opgenomen. Voor deze meerjarenroefening werden de toegewezen constant op het niveau 2002 gehouden.

Voor wat de machtigingen betreft, moet er tenslotte een aanvulling aangebracht worden op de vastleggingsmachtigingen. De verbintenissen, aangegaan via het Vlaams Infrastructuurfonds, ten belope van maximaal 599.839 duizend euro (krediet begrotingscontrole 2002) kunnen inderdaad ook als machtiging beschouwd worden. Vanzelfsprekend dienen de overeenkomstige vereffeningskredieten in mindering te worden gebracht. Naar de toekomst toe, wordt de maximale vastleggingscapaciteit van het VIF ingeschat zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 46 (in duizend euro)

	2002	2003	2004	2005
Maximale vastleggingscapaciteit	599.839	670.634	683.029	683.029

Als laatste facet in de berekening van de beleidskredieten, moet ook gekeken worden naar Aquafin. Aquafin kan een schuldopbouw realiseren door verbintenissen aan te gaan namens de Vlaamse regering. Deze schuldopbouw moet bijgevolg meegerekend worden in de beleidskredieten. Aquafin lost echter ook intresten af van de door haar aangegane leningen. Deze intresten kan men (analoog met de gewone intrestaflossingen) niet meerekenen als beleidskredieten, en dienen afgetrokken te worden van de schuldopbouw. Voor het begrotingsjaar 2002 wordt zo een netto-schuldopbouw bekomen van 71.889 duizend euro. Voor de volgende jaren wordt de netto-schuldopbouw van Aquafin constant gehouden op het niveau 2002.

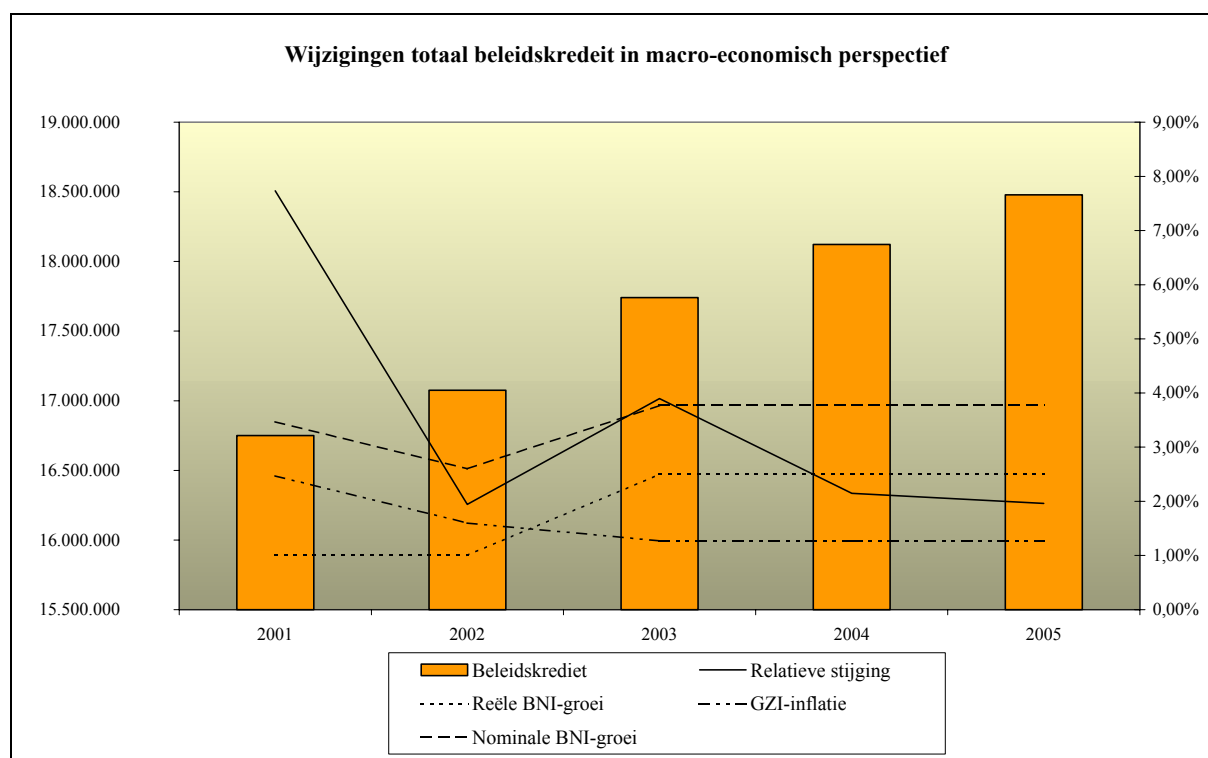
De totale uitgaven in termen van beleidskredieten voor de periode 2002-2005 zijn in tabel 47 opgenomen.

Tabel 47 (in duizend euro)

Thema	2002	2003	2004	2005
Statutaire werking	115.692	110.282	105.862	96.414
Kanselarij	28.163	28.371	28.581	28.792
Buitenlands beleid	36.675	36.815	36.866	36.918
Brussel	34.979	35.478	35.856	36.239
Statistiek	892	900	909	918
Financiën	86.750	76.414	75.408	75.466
Gebouwen en ambtenaren	674.456	692.294	711.911	729.587
Onderwijs	7.190.841	7.554.575	7.734.554	7.782.404
Welzijn en gezondheid	2.050.138	2.181.784	2.254.562	2.298.378
Cultuur en Jeugd	355.211	371.550	379.495	385.851
Toerisme	43.484	45.370	45.788	46.192
Economie	352.218	359.576	363.372	367.176
Werkgelegenheid	655.372	664.721	662.623	667.635
Lokale overheden	1.624.490	1.705.929	1.772.167	1.840.269
Land- en tuinbouw	83.582	84.418	85.265	86.123
Milieu	855.905	871.231	879.968	900.476
Ruimtelijke ordening	23.106	24.635	24.030	22.993
Monumenten en huisvesting	408.470	403.990	399.945	399.134
Wegen en water	1.068.349	1.142.583	1.159.654	1.164.549
Gemeenschappelijk vervoer	505.017	532.085	569.001	606.053
Wetenschappen	376.316	378.538	382.101	385.446
Media	259.660	268.973	278.512	288.445
Sport	46.062	48.507	48.621	48.693
Energie	6.600	7.107	7.118	7.123
Provisie	193.477	115.080	80.149	176.976
Totaal	17.075.905	17.741.206	18.122.319	18.478.248
Statutaire werking	100	95	92	83
Kanselarij	100	101	101	102
Buitenlands beleid	100	100	101	101
Brussel	100	101	103	104
Statistiek	100	101	102	103
Financiën	100	88	87	87
Gebouwen en ambtenaren	100	103	106	108
Onderwijs	100	105	108	108
Welzijn en gezondheid	100	106	110	112

Thema	2002	2003	2004	2005
Cultuur en Jeugd	100	105	107	109
Toerisme	100	104	105	106
Economie	100	102	103	104
Werkgelegenheid	100	101	101	102
Lokale overheden	100	105	109	113
Land- en tuinbouw	100	101	102	103
Milieu	100	102	103	105
Ruimtelijke ordening	100	107	104	100
Monumenten en huisvesting	100	99	98	98
Wegen en water	100	107	109	109
Gemeenschappelijk vervoer	100	105	113	120
Wetenschappen	100	101	102	102
Media	100	104	107	111
Sport	100	105	106	106
Energie	100	108	108	108
Provisie	100	59	41	91
Totaal	100	104	106	108

Grafiek 8

2.4.2 *Betalingskredieten*

Naast de mogelijkheden om verbintenissen aan te gaan, is het voor een overheid ook interessant om na te kunnen gaan wat haar effectieve betalingsverplichtingen zijn. Hiervoor worden de betalingskredieten berekend. De betalingskredieten worden als volgt gedefinieerd.

“Het betalingskrediet in begrotingsjaar X is het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inbegrepen leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om aan betalingsverplichtingen, voortvloeiend uit bestaande en nieuwe verbintenissen, in de loop van begrotingsjaar te voldoen.”.

In tegenstelling tot de beleidskredieten, wordt met betalingskredieten duidelijk bedoeld op de effectieve betalingsverplichtingen. Deze verplichtingen kunnen uitvoeringen zijn van engagementen van hetzelfde begrotingsjaar, maar kunnen evenzeer betrekking hebben op engagementen van voorgaande begrotingsjaren. Wel moet ook hier opgemerkt worden dat de betalingen enkel meegenomen worden in zoverre ze betrekking hebben op het betrokken begrotingsjaar.

De basis om betalingsverplichtingen op te nemen in de begroting bestaat uit de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten. Ook hier moet een uitzuivering gebeuren van de aflossingen. Voorts werd met de opgenomen lening reeds een beleidsuitgaven gefinancierd, waardoor de kredieten reeds werden opgenomen, zij het dan in de functionele vorm. Voor de totale correctie in het kader van betalingskredieten, wordt verwezen naar tabel 44.

Naast de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten, vertegenwoordigen de variabele kredieten eveneens de vertaling van enige betalingsverplichtingen vanwege de overheid. Ook deze kredieten dienen dan mee opgenomen te worden in de berekening van de betalingskredieten. Voor betalingskredieten geldt evenwel, analoog met de beleidskredieten, dat enkel rekening mag gehouden worden met die uitgaven die gerelateerd kunnen worden aan ontvangsten van datzelfde jaar. Ook bij de betalingskredieten wordt dus gerekend met de toegewezen ontvangsten voor de variabele kredieten.

De overheid heeft naast de hierboven beschreven betalingsverplichtingen, ook nog betalingsverplichtingen via haar VOI's en DAB's. Deze verplichtingen worden niet altijd ingelost via de dotatie. Vooral MINA en VIF kunnen heel wat betalingsverplichtingen inschrijven aan dewelke zij kunnen voldoen via de eigen ontvangsten. Ook voor het Landbouwinvesteringsfonds dient een uitzondering gemaakt. VLIF kan immers een hele reeks betalingen doen vanuit Europese financieringsbronnen. Ook voor de betalingskredieten moet bijgevolg een aparte berekening gemaakt worden voor deze DAB's. De basis wordt gevormd door de totale ontvangsten van de DAB's. Hiervan moeten de saldi afgetrokken worden omdat deze voortvloeien uit inkomsten van voorgaande jaren. Dan wordt de dotatie nog uit de ontvangsten gelicht omdat deze reeds meegerekend wordt als niet-gesplitst krediet. Bijkomend ten opzichte van de reeds gemaakte somming blijven aldus nog de betalingen over van de DAB's die ze financieren uit de eigen ontvangsten van het betrokken begrotingsjaar. De berekening voor 2002 is opgenomen in tabel 48.

Tabel 48 : MINA, VIF en VLIF (in duizend euro)

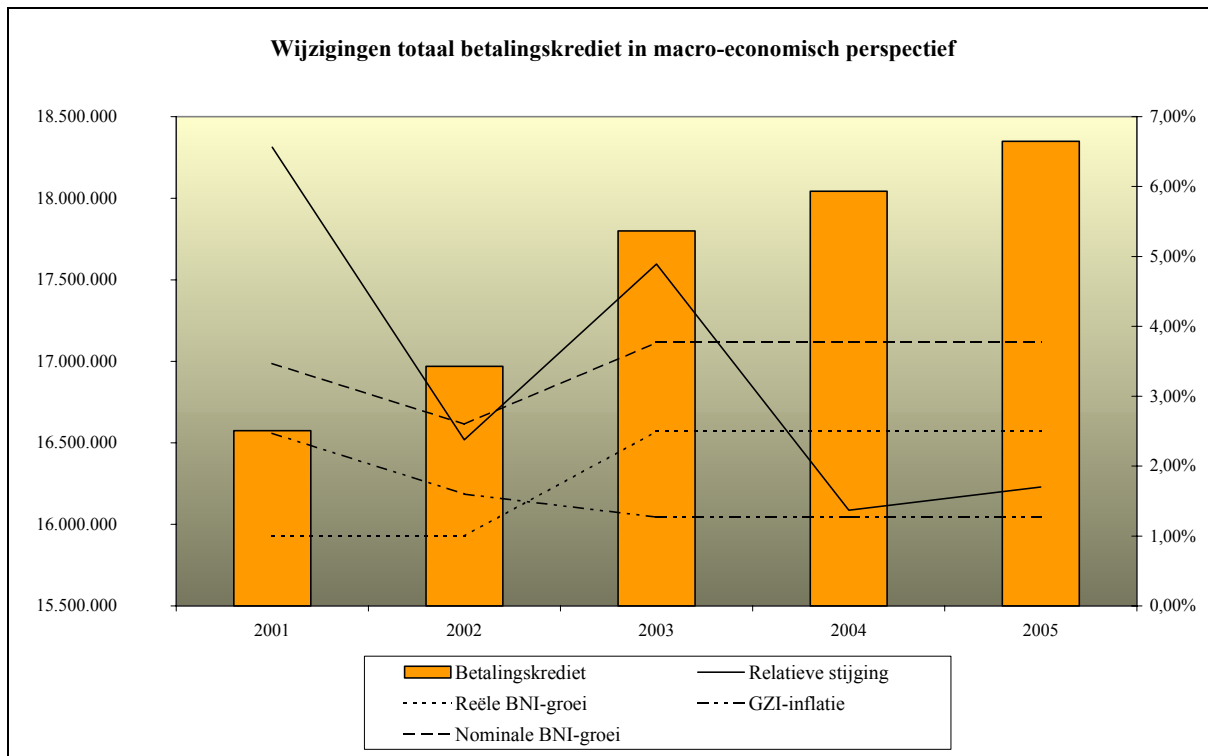
Omschrijving	Teken	2002	2003	2004	2005
Totale ontvangsten MINA	+	969.392	969.392	969.392	969.392
Saldi voorgaande jaren MINA	-	483.674	355.504	355.504	355.504
Dotatie MINA	-	149.440	164.747	197.963	228.987
Totale ontvangsten VIF	+	1.320.268	1.320.268	1.320.268	1.320.268
Dotatie VIF	-	548.645	593.876	606.271	618.666
Saldi voorgaande jaren VIF	-	707.260	637.240	637.240	637.240
Totale ontvangsten VLIF	+	40.798	40.798	40.798	40.798
Saldi voorgaande jaren VLIF	-	10.705	-	-	-
Dotatie VLIF	-	28.766	31.966	31.966	31.966
Totaal		401.968	547.125	501.514	458.095

De totale uitgaven in termen van betalingskredieten voor de periode 2002-2005 zijn in tabel 49 opgenomen. Voor de uitsplitsing van de betalingskredieten per programma wordt verwezen naar bijlage II. Men moet er evenwel rekening mee houden (zoals reeds gezegd) dat deze vertekend zijn.

Tabel 49

Thema	2002	2003	2004	2005
Statutaire werking	115.692	110.282	105.862	96.414
Kanselarij	27.171	27.379	27.589	27.800
Buitenlands beleid	37.971	34.641	36.592	37.144
Brussel	32.751	32.070	33.126	33.444
Statistiek	680	686	693	700
Financiën	286.710	219.702	197.811	178.198
Gebouwen en ambtenaren	645.251	691.395	715.697	729.894
Onderwijs	7.181.382	7.522.381	7.702.369	7.750.219
Welzijn en gezondheid	2.055.364	2.174.728	2.253.821	2.305.295
Cultuur en jeugd	347.845	365.925	375.462	383.301
Toerisme	41.869	45.583	45.956	46.333
Economie	287.089	336.658	337.242	337.791
Werkgelegenheid	640.728	653.827	651.640	656.484
Lokale overheden	1.648.048	1.795.012	1.784.482	1.838.379
Land- en tuinbouw	48.313	59.107	59.196	59.286
Milieu	690.544	813.852	805.283	796.491
Ruimtelijke ordening	23.267	22.234	21.413	19.804
Monumenten en huisvesting	433.846	432.293	413.241	429.216
Wegen en water	1.056.335	1.120.439	1.124.699	1.128.484

Thema	2002	2003	2004	2005
Gemeenschappelijk vervoer	512.954	545.550	572.660	609.973
Wetenschappen	349.333	355.765	363.928	364.180
Media	259.660	268.922	278.512	288.445
Sport	45.692	48.078	48.133	48.144
Energie	6.809	7.316	7.327	7.332
Provisie	193.477	115.080	80.149	176.976
Totaal	16.968.781	17.798.905	18.042.881	18.349.726
Statutaire werking	100	95	92	83
Kanselarij	100	101	102	102
Buitenlands beleid	100	91	96	98
Brussel	100	98	101	102
Statistiek	100	101	102	103
Financiën	100	77	69	62
Gebouwen en ambtenaren	100	107	111	113
Onderwijs	100	105	107	108
Welzijn en gezondheid	100	106	110	112
Cultuur en jeugd	100	105	108	110
Toerisme	100	109	110	111
Economie	100	117	117	118
Werkgelegenheid	100	102	102	102
Lokale overheden	100	109	108	112
Land- en tuinbouw	100	122	123	123
Milieu	100	118	117	115
Ruimtelijke ordening	100	96	92	85
Monumenten en huisvesting	100	100	95	99
Wegen en water	100	106	106	107
Gemeenschappelijk vervoer	100	106	112	119
Wetenschappen	100	102	104	104
Media	100	104	107	111
Sport	100	105	105	105
Energie	100	107	108	108
Provisie	100	59	41	91
Totaal	100	105	106	108

Grafiek 9**2.5 Het effect van het Lambermontakkoord op de uitgaven 2002-2005**

Zoals reeds gezegd, werd bij de globale overzichten geen rekening gehouden met de exacte berekening van bijkomende uitgaven inzake het Lambermonteffect. Wel werd voorlopig een effect mee verrekend door de incalculatie van het effect via het systeem van een specifieke provisie. In dit hoofdstuk wordt een exactere raming gemaakt van de uitgaven in het kader van Lambermont in meerjarenperspectief. Bij de berekeningen wordt uitgegaan van de tot hiertoe gekende en geraamde uitgaven.

Aan de uitgavenzijde heeft Lambermont vooral een effect in die sectoren waar de nieuwe bevoegdheden op spelen. In de volgende alinea's wordt dan ook verder deze uitsplitsing aangehouden. De sector van de bestaansmiddelen wordt evenwel ook beïnvloed, in hoofdzaak door overheveling van de personeelsleden.

2.5.1 Afzet- en uitvoerbeleid

In het Lambermontakkoord is bepaald dat de buitenlandse handel een materie wordt voor de Gewesten. Export Vlaanderen krijgt hierdoor een taakuitbreiding en een bijkomend personeelsbestand, overkomend van de BDBH. Deze beslissingen hebben gevolgen voor de begroting van 2002 en volgende jaren.

Er wordt een opsplitsing gemaakt tussen éénmalige en jaarlijks wederkerkende kosten (recurrente meerkost). Verder dienen de herzieningen van de veranderlijke vergoeding en de financiering van het Agentschap voor internationale handel in rekening gebracht te worden.

Eénmalige meerkost overheveling Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel (BDBH)

Als gevolg van het Lambermontakkoord zal een gedeelte van de BDBH naar Export Vlaanderen overgeheveld worden. Dit leidt tot een paar budgettaire meerkosten voor de VOI voor wat betreft de inrichting van extra kantoorruimte hoofdzetel, een groen nummer en bijkomende accommodatiekosten buiten de hoofdzetel.

Inrichting extra kantoorruimte Hoofdzetel

De overheveling van personeelsleden van de BDBH noodzaakt Export Vlaanderen bijkomende kantoorruimte te huren en in te richten in de hoofdzetel te Brussel. In concreto gaat het over de derde verdieping in de Regentlaan 40, Brussel (oppervlakte: 960 m²). De kostprijs is geraamd in samenwerking met de Dienst Gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap (zie verder).

Export Vlaanderen is daarenboven eveneens genoodzaakt nieuwe hardware aan te kopen. De apparatuur van de BDBH is immers in leasing. Er is opdracht gegeven om deze leasing op te zeggen. Bovendien is de BDBH-hardware niet compatibel met het informaticasysteem van Export Vlaanderen.

De sommatie van deze gebouw- en informaticakosten is opgenomen in tabel 50.

Tabel 50 : Installatie- en ICT-hardware-kosten Export Vlaanderen (in duizend euro)

Eénmalige kosten		2002	2003	2004	2005
Gebouw hoofdzetel	Aankoop wanden	37	-	-	-
	Installatie kitchenette	21	-	-	-
	Herinrichting gelijkvloerse en tuinverdieping	50	-	-	-
Installatie hoofdzetel	Aankoop meubelen	198	-	-	-
	Aankoop telefonie	10	-	-	-
ICT hoofdzetel	Bekabeling en netwerkkapparatuur	61	-	-	-
	Aankoop PC's	125	-	-	-
	Aankoop printers	7	-	-	-
	Aankoop upgrade servers	5	-	-	-
	Bijkomende softwarelicenties	86	-	-	-
	Tijds- en aanwezigheidsregistratiesysteem	13	-	-	-
Totaal		611	-	-	-

b) Groen nummer

Om de overdracht van taken en bevoegdheden van de BDBH naar Export Vlaanderen kenbaar te maken bij het grote publiek en de Vlaamse bedrijven, is ervoor gekozen om een Groen nummer te installeren. De kostprijs van dit groen telefoonnummer en de bekendmaking ervan loopt op tot 50.000 euro. Deze kost wordt ook als eenmalig aanzien aangezien na 2002 de bekendmaking van de overheveling reeds gebeurd is.

c) Bijkomende accommodatiekosten buiten de hoofdzetel

Export Vlaanderen wordt het enige aanspreekpunt voor bedrijven in Vlaanderen die willen exporteren. In eerste instantie betekent dit een extra belasting voor de Exportcentra (Hasselt, Antwerpen, Vilvoorde, Gent en Brugge) van de VOI. Om op een goede manier de werking van de exportcentra te voorzien wordt een extra investeringskost geraamd van 5.000 euro per centrum. Dit maakt een totale éénmalige meerkost van 25.000 euro.

In tweede instantie zal ook het buitenlands netwerk (de Vlaamse Economische vertegenwoordigers) extra belast worden. Als bijkomende kost moet rekening gehouden worden met: de mogelijke uitbreiding van bestaande netwerken, kosten verbonden met de uitbreiding/verhuizing van de bestaande kantoren, aanwerving van extra ondersteunend personeel. Het is echter onmogelijk om nu reeds hiervoor een kostprijs te beramen. In de toekomst zal echter rekening gehouden moeten worden met deze kostencomponenten.

2.5.1.1 Structurele kosten door overheveling BDBH

De overname van de BDBH zorgt voor extra recurrente financiële lasten voor Export Vlaanderen. Kort samengevat beslaan deze lasten volgende punten : bijkomende huur- en werkingskosten, extra loonkost tengevolge van 58 personeelsleden van de BDBH, groepsbeursdeelnames overgenomen van de BDBH, aanmaak van brochures en andere drukwerken i.s.m. de overige Gewesten

a) Bijkomende huur- en werkingskosten

Door personeelsleden van de BDBH over te nemen, is Export Vlaanderen verplicht extra kantoorruimte voor de hoofdzetel te huren. Naast de huur van extra kantoorruimte, zal men ook moeten rekening houden met een gedeelte van de zogenaamde rugzak van het over te nemen personeel (een deel werd reeds onder éénmalig behandeld, te weten meubilair). Een overzicht van de huur- en werkingskosten is opgenomen in tabel 51.

Tabel 51 : Huur- en werkingskosten (in duizend euro)

	2002	2003	2004	2005
Huur	178	181	184	187
Gem. lasten + beheerskosten/jaar	29	29	29	30
Geïnv. meubilair + inrichting	10	10	10	10
Huur 10 extra parkeerplaatsen	12	13	13	13
Veiligheid en medisch onderz.	6	6	6	6
Kosten personeelsbijeenkomsten	3	3	3	3
Energie	16	16	16	17
Huur audio-visueel materiaal, fax,...	10	10	10	10
Verzekeringen patrimonium + elektronica	0	0	0	0
Kleine bureaunkosten	100	101	102	103
Belastingen	8	8	8	8
Maaltijdcheques (4,46 /pers./werkdag)	37	38	38	39
Vergoeding woon-werkverkeer (800/pers.)	46	47	47	48
Arbeidsongevallenverzekering(135/pers./jaar)	8	8	8	8
Hospitalisatieverzekering (55/pers.)	3	3	3	3
Aansluiting Sociale Dienst (67/pers.)	4	4	4	4
Totaal	471	477	483	489

b) Extra loonkost ten gevolge van de overheveling van 58 personen

De overname van de BDBH heeft uiteraard ook tot gevolg dat de personeelskost door Export Vlaanderen gedragen zal moeten worden. De raming van de bijkomende loonkost 2002 werd berekend op basis van de huidige verloning in Export Vlaanderen. Er werd evenwel ook rekening gehouden met een mogelijk te verrekenen anciënniteitskost. De indexsprong voor 2002 werd nog niet mee opgenomen in de berekening. Hiervoor wordt immers zoals gewoonlijk gebruik gemaakt van de indexprovisie. De raming van de personeelskosten is opgenomen in tabel 52.

Tabel 52 : Personeelskosten (in duizend euro)

Omschrijving	Aantal	2002	2003	2004	2005
Loonkost niveau A	22	1.462	1.491	1.521	1.552
Loonkost niveau B en C	34	1.333	1.360	1.387	1.415
Loonkost niveau D	2	64	65	66	68
Subtotaal	58	2.859	2.916	2.975	3.034
Eindejaarstoelage niveau A	22	67	68	70	71
Eindejaarstoelage niveau B en C	34	83	85	87	88
Eindejaarstoelage niveau D	2	4	4	4	4
Anciënniteit EJT		31	31	32	33
Subtotaal	58	185	189	193	197
Vakantiegeld niveau A	22	67	68	70	71
Vakantiegeld niveau B en C	34	67	68	69	71
Vakantiegeld niveau D	2	3	3	3	3
Anciënniteit VG		27	28	28	29
Subtotaal	58	164	168	171	174
Totaal personeelskosten	58	3.209	3.273	3.338	3.405

c) *Groepsstanden overgenomen van de BDBH*

Vroeger nam de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel deel aan verschillende beurzen. Op deze beurzen was de dienst dan steeds aanwezig met een stand van België. Dit is een functie die nu ook toekomt aan Export Vlaanderen. Tabel 53 geeft de verschillende beurzen weer met daarbij de geraamde kostprijs voor de standen op de betrokken beurzen.

Tabel 53 : Beurzen (in duizend euro)

Beurs	2002	2003	2004	2005
Algiers - Intern. Jaarbeurs	150	152	153	155
Barcelona – Alimentaria	80	81	82	83
Dubai – Arab Health	48	48	49	49
Frankfurt – Automechanika	50	50	51	51
Hannover Cebit	67	68	68	69
Keulen – ISM	473	478	484	489
Moskou - Prodexpo	86	87	88	89
New York - IFFCS	42	43	43	44
Parijs – Sial	178	180	183	185
Parma – Cibus	109	110	111	112
Tokyo – Foodex	82	83	84	85
Geneve - Telecom 2003	77	78	79	80
Totaal	1.442	1.458	1.474	1.491

d) *Brochures en ander drukwerk i.s.m. Awex en Brussels Export*

Door de overname van beurzen en zendingen van de BDBH maakt Export Vlaanderen bijkomende brochures en andere drukwerken aan in samenwerking met AWEX en Brussels Export. De totale kostprijs van dit extra drukwerk wordt geraamd op jaarlijks 42.000 euro.

2.5.1.2 Uitbetaling van de achterstallen ten gevolge van de herziening van de veranderlijke vergoeding

Tengevolge van de overheveling van BDBH-personeel naar Export Vlaanderen, worden de veranderlijke vergoedingen voor het eigen personeel herzien. Dit vereist evenwel een voorafgaande aanpassing van de personeelsstatuten. De kostprijs hiervan wordt op 138.820 ingeschat voor wat betreft de verschillende achterstallen.

Bij de herziening van de veranderlijke vergoeding voor personeelsleden van Export Vlaanderen moet verder een onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds personeelsleden aangeworven voor 01/01/'98 en anderzijds personeelsleden aangeworven na 01/01/'98. In afwachting van een definitieve beslissing is voor de personeelsleden van voor 01/01/'98 een berekening gemaakt op basis van Vlaamse weddeschalen en een stijging van de activiteitscoëfficiënt met +1. Dit levert een extra kostprijs op van 304.540 euro. Voor de personeelsleden na 01/01/'98 is de hypothese voor de herziening van de veranderlijke vergoeding gebaseerd op een evaluatiecoëfficiënt van 0.4. Dit levert een kostprijs op van 57.760 euro.

De totalen voor de veranderlijke vergoedingen zijn samengevat in tabel 54.

Tabel 54 : De veranderlijke vergoedingen (in duizend euro)

	2002	2003	2004	2005
Achterstallen	139	-	-	-
Wernemers aangeworven voor 01/01/1998	305	305	305	305
Werknemers aangeworven na 01/01/1998	58	58	58	58
Totaal	501	362	362	362

2.5.1.3 Deelname in de begroting van het Agentschap

Uitgaande van een begroting van 5,35 miljoen euro voor het Agentschap voor Internationale Handel, is vastgelegd dat de federale regering 2,48 miljoen euro zal bijdragen (jaarlijks te indexeren). Voor het resterende bedrag zullen de Gewesten financieel bijdragen volgens een verdeelsleutel. Voor het Vlaamse Gewest is dit 62,24%. Voor 2002 is afgesproken dat het te financieren bedrag voor het Vlaamse Gewest 1.784.833 euro bedraagt. De totale kostprijs op kruissnelheid bedraagt 1.786.288 euro, exclusief indexeringen. De bijdragen vanuit Vlaanderen zijn weergegeven in tabel 55.

Tabel 55 : Bijdragen in het Agentschap voor Internationale Handel (in duizend euro)

	2002	2003	2004	2005
Federaal	2.480	2.517	2.555	2.593
Vlaams	1.785	1.816	1.843	1.871
Totaal	5.355	5.435	5.517	5.600

2.5.1.4 Samenvatting

Tabel 56 geeft in een samenvattende vorm weer wat de geraamde meerkosten zijn ten gevolge van Lambermont voor Export Vlaanderen.

Tabel 56 : Samenvatting Lambermontkosten Export Vlaanderen (in duizend euro)

Eénmalige kosten		2002	2003	2004	2005
Gebouw hoofdzetel	Aankoop wanden	37	-	-	-
	Installatie kitchenette	21	-	-	-
	Herinrichting gelijkvloerse en tuinverdieping	50	-	-	-
Installatie hoofdzetel	Aankoop meubelen	198	-	-	-
	Aankoop telefonie	10	-	-	-
ICT hoofdzetel	Bekabeling en netwerkapparatuur	61	-	-	-
	Aankoop PC's	125	-	-	-
	Aankoop printers	7	-	-	-
	Aankoop upgrade servers	5	-	-	-
Groen nummer	Bijkomende softwarelicenties	86	-	-	-
	Tijds- en aanwezigheidsregistratiesysteem	13	-	-	-
Groen nummer	Advertentie bekendmaking, installatie, gesprekskosten, ...	50	-	-	-
Accomodatiekosten	Exportcentra	25	-	-	-
Recurrente kosten					
Huur	Huur	178	181	184	187
	Gem. lasten + beheerskosten/jaar	29	29	29	30
	Geïnv. meubilair + inrichting	10	10	10	10
	Huur 10 extra parkeerplaatsen	12	13	13	13
Werkingskosten	Veiligheid en medisch onderz.	6	6	6	6

	Kosten personeelsbijeenkomsten	3	3	3	3
	Energie	16	16	16	17
	Huur audio-visueel materiaal, fax,...	10	10	10	10
	Verzekeringen patrimonium + elektronica	0	0	0	0
	Kleine bureaunkosten	100	101	102	103
	Belastingen	8	8	8	8
	Maaltijdcheques (4,46 /pers./werkdag)	37	38	38	39
	Vergoeding woon-werkverkeer (800/pers.)	46	47	47	48
	Arbeidsongevallenverzekering(135/pers./jaar)	8	8	8	8
	Hospitalisatieverzekering (55/pers.)	3	3	3	3
	Aansluiting Sociale Dienst (67/pers.)	4	4	4	4
Personeel	Loonkosten	2.859	2.916	2.975	3.034
	Eindejaarstoelage	185	189	193	197
	Vakantiegeld	164	168	171	174
Beurzen	Standen over te nemen van BDBH	1.442	1.458	1.474	1.491
Vergoedingen	Achterstallen	139	-	-	-
	Wernemers aangeworven voor 01/01/1998	305	305	305	305
	Werknemers aangeworven na 01/01/1998	58	58	58	58
Agentschap	Deelname in de begroting van het Agentschap	1.785	1.816	1.843	1.871
Totaal Lambermontkost		8.094	7.386	7.502	7.619

2.5.2 Landbouw en zeevisserij

2.5.2.1 Nieuwe basisallocaties

Ingevolge het Lambermontakkoord werd landbouw geregionaliseerd. Om enig overzicht te behouden en geen vermenging te maken met de reeds bestaande begroting van ALT van voor het Lambermontakkoord, werd een apart programma 54.30 gecreëerd "landbouw geregionaliseerde materies". Nieuwe basisallocaties werden ingeschreven die overeenstemmen met de basisallocaties van de federale begroting landbouw met betrekking tot de geregionaliseerde materies⁴. In tabel 57 is het nieuwe programma weergegeven, uitgesplitst per basisallocatie.

---

⁴ Binnen het nieuw gecreëerde programma werden reeds posten voorzien voor de categorie van uitgaven "bestaansmiddelen". Op de technische bilaterale van 1 maart 2002 werd echter geoordeeld dat deze kosten en uitgaven op programma 99.1 moeten aangerekend worden, evenwel ook op aparte basisallocaties. Wanneer er een vergelijking getrokken wordt, zal dan ook het resultaat van deze bilaterale gevolgd worden en de bestaansmiddelen binnen programma 99.1 aangerekend worden.

Tabel 57 : De basisallocaties van het nieuwe gecreëerde programma 54.3

B.A.	Libellé
03.50	Voorschotten aan landbouwraden
11.03	Bezoldigingen en toelagen aan statutair personeel
11.04	Bezoldigingen en toelagen aan contractueel personeel
11.05	Allerhande uitgaven voor sociaal dienstbetoon
11.06	Terugbetaling van kosteloze reisbiljetten verleend aan personeelsleden van de dienst zeevisserij
12.01	Uitgaven voor aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten (zonder CBGS)
12.02	Uitgaven voor aankoop van niet-duurzame goederen en diensten in het kader van het geïntegreerd beheers- en controlesysteem voor bepaalde communautaire maatregelen (CBGS)
12.04	Allerhande werkingsuitgaven in verband met informatica (zonder CBGS)
12.05	Allerhande werkingsuitgaven in verband met informatica (CBGS)
12.06	Huur van onroerende goederen
12.07	Uitgaven voor uitzonderlijke aankopen van niet-duurzame goederen en diensten
12.20	Uitgaven van alle aard in verband met activiteiten inzake ontwikkeling
12.30	Allerhande uitgaven voor de inrichting van prijskampen en manifestaties
12.41	Deelname aan jaarbeurzen, manifestaties en tentoonstellingen
12.42	Uitgaven van allerlei aard in verband met aanleg en onderhoud van proefvelden
12.43	Onkosten van alle aard voor internationale studiebijeenkomsten
12.44	Onkosten van alle aard in verband met medewerking aan internationale uitwisselingen
12.58	Uitgaven van allerlei aard in verband met zeevisserij
12.91	Werkingskosten en kosten verbonden aan opdrachten aan derden in verband met veeteelt
21.02	Rente voor terbeschikkingstelling van financiële middelen bestemd voor de betaalorganen
31.01	Vergoedingen voor verliezen bij proefvelden
31.27	Toelagen in het belang van land- en tuinbouw
31.30	Toelagen en premies veeteelt
31.50	Toelagen en premies inzake zeevisserij
31.57	Maatregelen inzake experimentele visserij
34.01	Schadevergoeding aan derden : verantwoordelijkheid van het gewest
35.81	Werkingskosten en bijdragen in verband met internationale organisaties
45.00	Overdracht van de federale staat
50.20	Acties van het dierenfonds
52.20	Acties van het landbouwfonds
54.20	Acties van het plantenfonds
61.03	Dotatie aan de wetenschappelijke instelling CLO (zonder bezoldigingen personeel)
61.04	Dotatie aan de wetenschappelijke instelling CLE (zonder bezoldiging personeel)

B.A.	Libellé
74.01	Uitgaven voor aankoop van duurzame goederen
74.04	Investeringsuitgaven inzake informatica (zonder CBGS)
74.05	Investeringsuitgaven informatica (CBGS)
83.01	Leningen aan personeel

2.5.2.2 Beleidsuitgaven Landbouw en zeevisserij

Zoals reeds beschreven, zal in 2002 een overdracht plaatsvinden van verscheidene uitvoerende bevoegdheden inzake landbouw naar het Vlaams Gewest. In tabel 58 worden de overgedragen bevoegdheden weergegeven, evenals hun vermoedelijke kostprijs. Als beleidsuitgaven werden enkel deze uitgaven meegerekend die geen betrekking hebben op de werking van het ministerie en die niet gefinancierd worden middels een begrotingsfonds. De raming gebeurde op basis van de uitgaven zoals ze nu nog door de federale overheid uitgevoerd worden. De klassificering van de uitgaven gebeurde conform de nieuw gecreëerde basisallocaties van programma 54.3 van de begrotingscontrole 2002.

Tabel 58 : Beleidsuitgaven landbouw (in duizend euro)

B.A.	Omschrijving	2002	2003	2004	2005
0350	Voorschotten aan Landbouwraden	6	6	6	6
1220	Uitgaven van alle aard i.v.m. activiteiten inzake ontwikkeling	174	176	178	180
1230	Allerhande uitgaven voor de inrichting van prijskampen en manifestaties	200	202	205	207
1241	Deelname aan jaarbeurzen, manifestaties en tentoonstellingen	66	67	67	68
1242	Uitgaven van allerlei aard i.v.m. aanleg en onderhoud van proefvelden	338	342	346	350
1243	Onkosten van alle aard voor internationale studiebijeenkomsten	10	10	10	10
1244	Onkosten van alle aard i.v.m. medewerking aan internationale uitwisselingen	22	22	22	23
1258	Uitgaven van allerlei aard i.v.m. zeevisserij	68	69	70	70
1291	Werkingskosten en kosten verbonden aan opdrachten aan derden i.v.m. veeteelt	2.177	2.201	2.226	2.251
2102	Rente voor terbeschikkingstelling van financiële middelen bestemd voor de betaalorganen	-	-	-	-
3101	Vergoedingen voor verliezen bij proefvelden	6	6	6	6
3127	Toelagen in het belang van land- en tuinbouw	1.323	1.323	1.323	1.323
3130	Toelagen en premies veeteelt	138	138	138	138
3150	Toelagen en premies inzake zeevisserij	106	106	106	106
3157	Maatregelen inzake experimentele visserij	66	66	66	66
3401	Schadevergoeding aan derden : verantwoordelijkheid van de staat	1.834	1.834	1.834	1.834
3581	Werkingskosten en bijdragen i.v.m. internationale organisaties	56	56	56	56

B.A.	Omschrijving	2002	2003	2004	2005
4500	Overdracht van de federale staat	-	-	-	-
6103	Dotatie aan de wetenschappelijke instelling CLO (zonder personeelskosten)	2.973	2.973	2.973	2.973
6104	Dotatie aan de wetenschappelijke instelling CLE (zonder personeelskosten)	352	352	352	352
8301	Leningen aan personeel	8	8	8	8
Totaal		9.922	9.957	9.991	10.027

Naast deze beleidsuitgaven, verwerkt het ministerie van landbouw ook nog uitgaven die gefinancierd worden door toegewezen ontvangsten. Deze uitgaven (VRK's) zijn opgenomen in tabel 58. Bij de begrotingscontrole werden voor deze fondsen, in tegenstelling tot de uitgaven, nog geen middelenartikelen gecreëerd.

Niettegenstaande dat nog geen middelenartikel gecreëerd werd, moet toch gesteld worden dat ten opzichte van deze uitgaven ook inkomsten staan. Zij hebben dus geen verzwarend effect op de uitgavenbegroting. De nettobeweging van de opnemings van de fondsen zal een nuloperatie zijn.

Tabel 59 : Overgekomen uitgaven van fondsen (in duizend euro)

B.A.	Omschrijving	2002	2003	2004	2005
5020	Acties van het Dierenfonds	1.202	1.216	1.229	1.243
5220	Acties van het Landbouwfonds	3.586	3.626	3.667	3.708
5420	Acties van het Plantenfonds	1.830	1.851	1.871	1.892
Totaal		6.618	6.692	6.768	6.844

Naast de beleidsuitgaven landbouw binnen programma 54.3, werden ook beleidsuitgaven toegekend aan programma 71.1, basisallocatie 31.61. Het betreft hier uitgaven in het kader van wetenschappelijk en technisch onderzoek met een landbouwfinaliteit. Er werd een gesplitst krediet voorzien waarvan het gesplitst vastleggingskrediet geraamd wordt op 9.265 duizend euro en het bijhorend ordonnanceringskrediet 2002 op 2.317 duizend euro.

Tabel 60 geeft een samenvatting van de beleidsuitgaven voor de overgedragen bevoegdheden inzake landbouw.

Tabel 60 : Samenvatting (in duizend euro)

Omschrijving	Beleidskredieten				Betalingkredieten			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Beleidsuitgaven 54.3	9.922	9.957	9.991	10.027	9.922	9.957	9.991	10.027
Beleidsuitgaven 71.1	9.265	9.369	9.475	9.581	2.317	2.343	2.369	2.396
Fondsen	6.618	6.692	6.768	6.844	6.618	6.692	6.768	6.844
Totaal	25.805	26.018	26.234	26.452	18.857	18.992	19.129	19.266

2.5.2.3 Werkingsuitgaven ministerie

Wanneer gesproken wordt over werkingsuitgaven, worden in feite deze uitgaven bedoeld die begrotingsmatig onder de categorie bestaansmiddelen thuishoren. Deze uitgaven worden apart behandeld in het stuk met betrekking tot de bestaansmiddelen en de gebouwen.

2.5.3 *Lokale overheden*

Voor de sector die overkomt met betrekking tot de lokale overheden, werden geen aanzienlijk (nieuwe) projecten ingediend. De meeste kosten die gepaard gaan met de introductie van deze bevoegdheid zijn terug te vinden binnen de sector van de bestaansmiddelen. Het betreft in hoofdzaak de lonen en werkingskosten van de gouverneurs, arrondissementscommissarissen en gewestelijke ontvangers. Deze meerkost wordt dan ook verder toegelicht in het hoofdstuk betreffende de bestaansmiddelen.

Het enige project dat gevraagd werd voor de uitvoering van deze nieuwe bevoegdheid betreft het verder onderzoek naar de implicatie van een nieuwe organieke wetgeving, het zogenaamde gemeente- en provinciedecreet. De geraamde kostprijs hiervoor bedraagt 372 duizend euro, maar wordt volledig opgevangen binnen de bestaande begroting. Het betreft hier dus duidelijk geen meerkost ten opzichte van de initiële begroting 2002.

2.5.4 *Ontwikkelingssamenwerking*

Conform artikel 6 van de bijzondere wet van 21 juli 2001 tot overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen, worden de gewesten en gemeenschappen vanaf 1 januari 2004 bevoegd voor onderdelen van ontwikkelingssamenwerking. Dit betekent voor de meerjarenbegroting dat vanaf 2004 rekening gehouden moet worden met een stijging van de uitgaven voor buitenlands beleid. Gezien er nog geen zicht is op welke onderdelen geregionaliseerd zullen worden (volgens de bijzondere wet betreft het immers niet de volledige bevoegdheid), werd met deze bijkomende uitgaven geen rekening gehouden. Dit is niet verkeerd temeer er vanuit gegaan mag worden dat ook voor deze overdracht van bevoegdheden een overdracht van middelen tegenover staat. In feite wordt de totaliteit van de bevoegdheid ontwikkelingssamenwerking binnen de meerjarenraming als een budgettaire nuloperatie aanzien.

2.5.5 *Bestaansmiddelen.*

Tijdens de begrotingscontrole 2002 werd overeengekomen om voor het personeel dat overkomt met Lambermont naar de Vlaamse Gemeenschap, aparte basisallocaties te creëren binnen programma 99.1. Op deze basisallocaties wordt bij begrotingscontrole nog geen krediet ingeschreven. Er is immers op programma 24.6 een specifieke provisie voorzien voor de overheveling van noodzakelijke kredieten op dat moment wanneer ze exact nodig zijn. Op deze manier wordt het mogelijk om met exacte en nauwkeurige berekeningen te werken om de nodige kredieten te voorzien. Tabel 61 geeft de binnen programma 99.1 nieuw gecreëerde basisallocaties weer.

Tabel 61 : De nieuwe basisallocaties

PR	B.A.	Libellé
99.1	1110	Salarissen en toelagen voor de gouverneurs, arrondissementscommissarissen en gewestelijke ontvangers
99.1	1111	Salarissen en toelagen voor het personeel dat overkomt voor landbouw in het kader van Lambermont
99.1	1212	Algemene werkingskosten met uitsluiting van huurgelden en informatica voor wat betreft de via Lambermontakkoord overgekomen gouverneurs, arrondissementscommissarissen en gewestelijke ontvangers
99.1	1213	Algemene werkingskosten met uitsluiting van huurgelden en informatica voor wat betreft het via Lambermontakkoord overgekomen personeel voor landbouw en justitie
99.1	1236	Werkingskosten informatica, inclusief ontwikkelingskosten voor het personeel dat overkomt via Lambermont voor landbouw en justitie
99.1	1237	Werkingskosten informatica, inclusief ontwikkelingskosten voor gouverneurs, arrondissementscommissarissen en gewestelijke ontvangers
99.1	7403	Aankoop van machines, meubilair, materiaal en vervoermiddelen voor gouverneurs, arrondissementscommissarissen en gewestelijke ontvangers (i.h.k.v. Lambermont)
99.1	7404	Aankoop van machines, meubilair, materiaal en vervoermiddelen voor het personeel dat overgeheveld wordt via Lambermont (landbouw en justitie)

Op basis van de ingeschatte aantallen van overkomend personeel, werd voor wat betreft de bestaansmiddelen een eerste raming gemaakt van de kosten van het over te dragen personeel. Het betreft hier niet enkel de loonkost, de werkingskosten en informaticakosten. Nieuw personeel moet immers ook aangesloten worden bij de sociale dienst, de nieuwe bureaus zullen ook gereinigd moeten worden, ... Vandaar dat ook de VZW Sociale Dienst alsook de DAB's Catering en Schoonmaak mee werden opgenomen bij de onderstaande ramingen. Tabel 62 geeft dan een eerste inschatting van de kostprijs binnen bestaansmiddelen voor het overkomend personeel. De kredieten zoals ze zijn opgenomen in tabel 62 geven de effecten weer op kruissnelheid.

Voor de berekening van de rugzakken van het nieuwe personeel wordt gerekend met de klassiek gekende forfaitaire bedragen (2,5 duizend euro de man voor werking, 3,73 duizend euro voor ICT en 2,5 duizend euro eenmalig voor eerste installatie). Voor de gewestelijke ontvangers wordt echter gerekend met een hogere rugzak inzake werkingskosten. Zij dienen immers veelvuldige verplaatsingen te maken en komen zo aan een hogere werkingskost. Voor de werkingskosten van de gewestelijke ontvangers wordt gerekend met 12,4 duizend euro per kop. Er komen 90 gewestelijke ontvangers over, wat een totale werkingskost van 1.241 duizend euro maakt.

Een opmerking is hier evenwel aan de orde betreffende het personeel dat overgeheveld zal worden vanuit het federale ministerie van landbouw. Tot op heden is hier immers nog niet exact bekend wie federaal wenst te blijven en wie naar de gewesten over gaat. Dit maakt dat een raming zeer moeilijk is.

Tabel 62 : Eerste raming kosten bestaansmiddelen overkomend personeel (in duizend euro)

	Omschrijving	2002	2003	2004	2005
Loonkost	Landbouw	30.359	30.966	31.585	32.217
	Gouverneurs, arrondissements...	7.345	7.492	7.641	7.794
Werkingskosten	Landbouw	1.950	1.972	1.994	2.017
	Gouverneurs, arrondissements...	1.241	1.255	1.269	1.283
	Vorming	119	120	122	123
ICT	Landbouw en justitie	2.906	2.938	2.971	3.005
	Gouverneurs, arrondissements...	522	527	533	539
Installatie	Landbouw en justitie	1.950	1.972	1.994	2.017
	Gouverneurs, arrondissements...	350	354	358	362
Diverse	VZW Sociale Dienst	50	51	51	52
	DAB Schoonmaak	432	437	442	447
	DAB Catering	365	369	373	377
Totaal		47.588	48.453	49.335	50.233

2.5.6 Gebouwen

Wanneer ambtenaren overgedragen worden vanuit federale ministeries naar Vlaamse ministeries, dan dienen deze ook gehuisvest te worden. Daarom werd ook in het kader van Lambermont een eerste raming gemaakt van de kostprijs van de huisvesting van ambtenaren die overgedragen worden vanuit het federale niveau naar het Vlaamse niveau. Deze voorstellen werden tijdens de technische bilaterale gebouwen op dezelfde wijze behandeld als de bestaansmiddelen, met die uitzondering evenwel dat geen aparte basisallocatie gecreëerd werd. Tabel 63 geeft de eerste raming weer zoals ze als voorstel werden ingediend bij de begrotingscontrole 2002 van de kostprijs voor huisvesting. Voor sommige posten wordt pas vanaf 2003 gerekend. Een verdere detaillering is nog niet beschikbaar op heden.

Tabel 63 : De gevolgen van Lambermont op de gebouwen (in duizend euro)

Omschrijving	Beleidskrediet				Betalingenkrediet			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Huur van onroerende goederen	826	826	826	826	826	826	826	826
Onderhoud van gebouwen		1.261	1.261	1.261	-	757	1.261	1.261
Aankoop van gronden en gebouwen		2.170	2.170	2.170	-	1.085	1.736	1.953
Totaal	826	4.257	4.257	4.257	826	2.668	3.823	4.040

In tabel 63 werden de dringende kosten met betrekking tot het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO) te Gent niet mee opgenomen. De dringende (éénmalige) investeringswerken in het CLO zouden 4.282 duizend euro bedragen. Dit krediet moet dus ook opgenomen worden bij de totale som, noodzakelijk om Lambermont te financieren. Voorts werd verondersteld dat de overige gebouwen van landbouw mee overgedragen worden met de bevoegdheden zodat hier geen extra uitgaven voor voorzien worden.

2.5.7 *Globaal overzicht*2.5.7.1 Jaarlijkse meerkost

Na de opdeling van de verschillende nieuwe uitgaven met betrekking tot de nieuwe bevoegdheden, wordt in tabel 64 een samenvattend overzicht gegeven. Hierbij wordt niet gekeken naar de budgettaire aanrekening binnen de begroting, dan wel naar de inhoudelijke omschrijving en het geraamd noodzakelijk beleids-betalingskrediet.

Tabel 64 : Meeruitgaven ten gevolge van lambermont op kruissnelheid (in duizend euro)

Bevoegdheid	Omschrijving	Beleidskredieten				Betalingskredieten			
		2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Uitvoer	Personeel	3.209	3.273	3.338	3.405	3.209	3.273	3.338	3.405
	Werking	743	606	609	612	743	606	609	612
	ICT	295	-	-	-	295	-	-	-
	Installatie	208	-	-	-	208	-	-	-
	Gebouw	362	233	236	240	362	233	236	240
	Beleidsuitgaven	3.277	3.274	3.318	3.362	3.277	3.274	3.318	3.362
Landbouw	Personeel	30.359	30.966	31.585	32.217	30.359	30.966	31.585	32.217
	Werking	1.950	1.972	1.994	2.017	1.950	1.972	1.994	2.017
	ICT	2.906	2.938	2.971	3.005	2.906	2.938	2.971	3.005
	Installatie	1.950	1.972	-	-	1.950	1.972	-	-
	Gebouw	4.282	-	-	-	-	-	-	-
	Beleidsuitgaven	19.187	19.326	19.466	19.608	12.239	12.300	12.361	12.423
Binnenlandse	Fondsen	6.618	6.692	6.768	6.844	6.618	6.692	6.768	6.844
	Personeel	7.345	7.492	7.641	7.794	7.345	7.492	7.641	7.794
	Werking	1.241	1.255	1.269	1.283	1.241	1.255	1.269	1.283
	ICT	522	527	533	539	522	527	533	539
	Installatie	350	354	-	-	350	354	-	-
Resterend	Vorming	119	120	122	123	119	120	122	123
	Sociale Dienst	50	51	51	52	50	51	51	52
	Gebouw	826	4.257	4.257	4.257	826	2.668	3.823	4.040
	Schoonmaak	432	437	442	447	432	437	442	447
	Catering	365	369	373	377	365	369	373	377
	Totaal		86.595	86.115	84.975	86.182	75.365	77.500	77.436

Te noteren bij tabel 64 is dat voor begroting 2002 niet alle kosten op kruissnelheid berekend moeten worden. Een deel van de kosten zullen dit begrotingsjaar slechts voor een stuk door Vlaanderen betaald moeten worden. Dit wil evenwel niet zeggen dat ze niets kosten. Die uitgaven die nu nog door federaal gemaakt worden, worden immers ingehouden op de aan het Vlaams Gewest door te storten middelen.

2.5.7.2 De Lambermontprovisie

In de begroting 2002 werd een provisie aangelegd voor uitgaven in het kader van het Lambermontakkoord. Zoals reeds vermeld werd gebruik gemaakt van een provisie om deze kredieten in de loop van 2002 makkelijk te kunnen alloceren naar de correcte basisallocaties. In de meerjarenraming wordt in de globale overzichten steeds gerekend met het doortrekken van deze provisie naar de toekomst toe. Belangrijk is echter de vraag of de provisie voldoende is om alle extra uitgaven te kunnen dekken. Tabel 65 geeft een overzicht naar de jaren 2002 tot en met 2005 weer.

Tabel 65 : De totale impact van Lambermont op de meerjarenbegroting 2002-2005 (in duizend euro)

	Beleidskredieten				Betalingskredieten			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Provisie (1)	74.368	75.484	76.616	77.765	74.368	75.484	76.616	77.765
Extra uitgaven (2)	86.595	86.461	85.305	86.495	75.365	77.846	77.765	79.093
Landbouw	67.252	63.867	62.785	63.690	56.022	56.840	55.679	56.505
Uivoer	8.094	7.733	7.831	7.932	8.094	7.733	7.831	7.932
Binnenlandse	9.457	9.628	9.444	9.617	9.457	9.628	9.444	9.617
Diverse	1.792	5.234	5.245	5.256	1.792	3.645	4.811	5.039
Saldo (1)-(2)	- 12.227	- 10.977	- 8.689	- 8.730	- 997	- 2.362	- 1.150	- 1.328
Dotatie extra bevoegdheden (3)	56.171	58.440	60.799	63.255	56.171	58.440	60.799	63.255
Landbouw	43.078	44.818	46.627	48.511	43.078	44.818	46.627	48.511
Binnenlandse	3.805	3.959	4.119	4.285	3.805	3.959	4.119	4.285
Uitvoer	9.288	9.663	10.053	10.459	9.288	9.663	10.053	10.459
Saldo (2)-(3)	- 30.424	- 28.021	- 24.506	- 23.240	- 19.194	- 19.406	- 16.966	- 15.838

3 EVOLUTIE VAN HET ENCOURS

Als encours worden de uitstaande vastleggingen genomen, waar nog geen ordonnanciering tegenover gesteld werden. Deze zijn belangrijk omdat ze een effect hebben op de betalingskredieten. Een encours wordt afgebouwd of ingehaald wanneer het GOK het GVK overstijgt. Een zicht op het encours is dus belangrijk om na te gaan of er in de begroting een soort impliciete schuld⁵ schuilt. Tabel 28 geeft een inzicht op het encours in de begroting van de Vlaamse gemeenschap.

In de tabel werd de opbouw van het encours opgenomen gebaseerd op de ramingen van GVK en GOK. Er wordt verondersteld dat er geen globale grote inhaaloperatie voor de afbouw van het encours ingezet wordt. Dit betekent dat programma's op kruissnelheid gebracht werden indien dit aannemelijk lijkt. In andere gevallen werd het GOK geleidelijk afgebouwd wanneer het gaat om een aflopend programma.

Wanneer het encours vergeleken wordt ten opzichte van GVK, dan kan geconcludeerd worden dat de relatieve waarde van het encours lichtjes afneemt over de periode 1999-2005. Waar in 1999 dit percentage nog 116,89% bedroeg, bedraagt het volgens de tabel 66 in 2005 nog 115,27%. In absolute termen neemt het encours toe van 1.230 miljoen euro in 1999 tot 1.622 miljoen euro in 2005.

⁵ $\text{Impliciete schuld}_{(x)} = \text{Encours}_{(x)} = \text{GVK}_{(x)} - \text{GOK}_{(x)} + \text{Encours}_{(x-1)}$

Tabel 66 (in miljoen euro)

	Gecumuleerd VK	Gecumuleerd OK	Encours op 1/1/X	Encours
1999	1.051	1.036	1.207	1.230
2000	1.158	1.009	1.227	1.443
2001	1.295	1.178	1.443	1.560
2002	1.409	1.385	1.560	1.584
2003	1.331	1.400	1.584	1.515
2004	1.369	1.331	1.515	1.553
2005	1.407	1.338	1.553	1.622

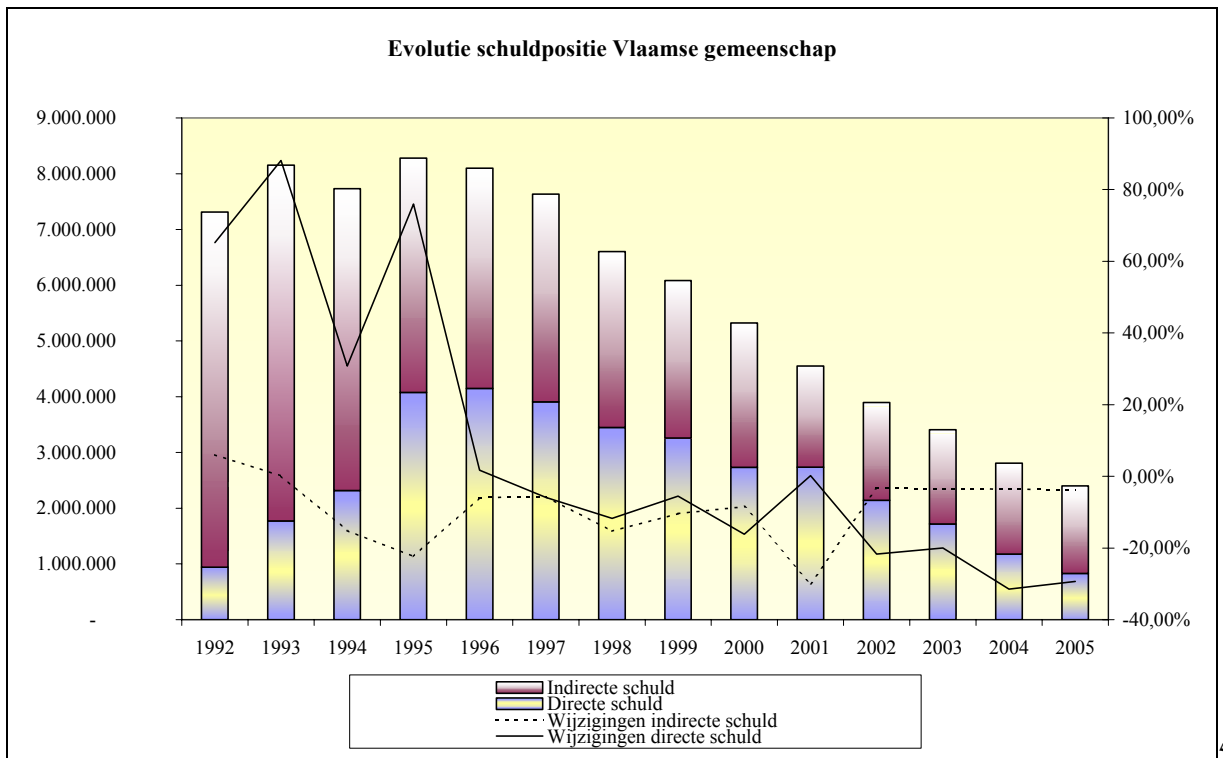
4 AFLOSSING SCHULD VLAAMSE GEMEENSCHAP

Naast de beleidsuitgaven die reeds uitgebreid aan bod kwamen in de vorige hoofdstukken, lost de Vlaamse Gemeenschap ook jaarlijks een gedeelte van haar schuld af. Tabel 67 stelt de evolutie van de schuld (zowel directe alsook indirecte) van de Vlaamse Gemeenschap voor tot 30 juni 2001 en ook de aflossingen en de schuldpositie zoals vooropgesteld naar 2005 toe. Bij de berekening werd ervan uitgegaan dat geen nieuwe schuld opgebouwd wordt in de betrokken periode. Evenmin werd rekening gehouden met vervroegde aflossingen en hun effect op de schuldpositie. Grafiek 10 geeft grafisch de evolutie van de Vlaamse schuld weer.

Tabel 67

	Duizend euro			Indices		
	Directe schuld	Indirecte schuld	Totale schuld	Directe schuld	Indirecte schuld	Totale schuld
1990	-	5.731.174	5.731.174		100	100
1991	570.155	6.010.600	6.580.755	100	105	115
1992	941.995	6.370.789	7.312.785	165	111	128
1993	1.772.439	6.378.548	8.150.987	311	111	142
1994	2.317.804	5.411.987	7.729.791	407	94	135
1995	4.078.220	4.201.547	8.279.768	715	73	144
1996	4.148.349	3.951.101	8.099.450	728	69	141
1997	3.904.992	3.727.129	7.632.121	685	65	133
1998	3.447.207	3.156.453	6.603.660	605	55	115
1999	3.257.718	2.828.416	6.086.133	571	49	106
2000	2.732.580	2.589.719	5.322.299	479	45	93
2001	2.737.000	1.814.000	4.551.000	480	32	79
2002	2.144.000	1.753.000	3.897.000	376	31	68
2003	1.716.000	1.693.000	3.409.000	301	30	59
2004	1.176.000	1.633.000	2.809.000	206	28	49
2005	831.000	1.570.000	2.401.000	146	27	42

Grafiek 10 : Totale schuld Vlaamse Gemeenschap

5 SALDI

Alvorens de berekening van de saldi voor de volgende jaren aan te vatten, loont het nog de moeite om te herhalen dat bij de raming van de saldi geen rekening werd gehouden met de effecten van het Lambermontakkoord, zoals beschreven in hoofdstuk 2.5. Lambermont werd ook in de saldiberekening meegenomen door extrapolatie van de in de begroting 2002 voorziene Lambermontprovisie. De reden hiervoor is terug te vinden in het feit dat er nog geen 100% duidelijkheid bestaat over de globaliteit van de over te komen kosten. Enkel een eerste raming is mogelijk.

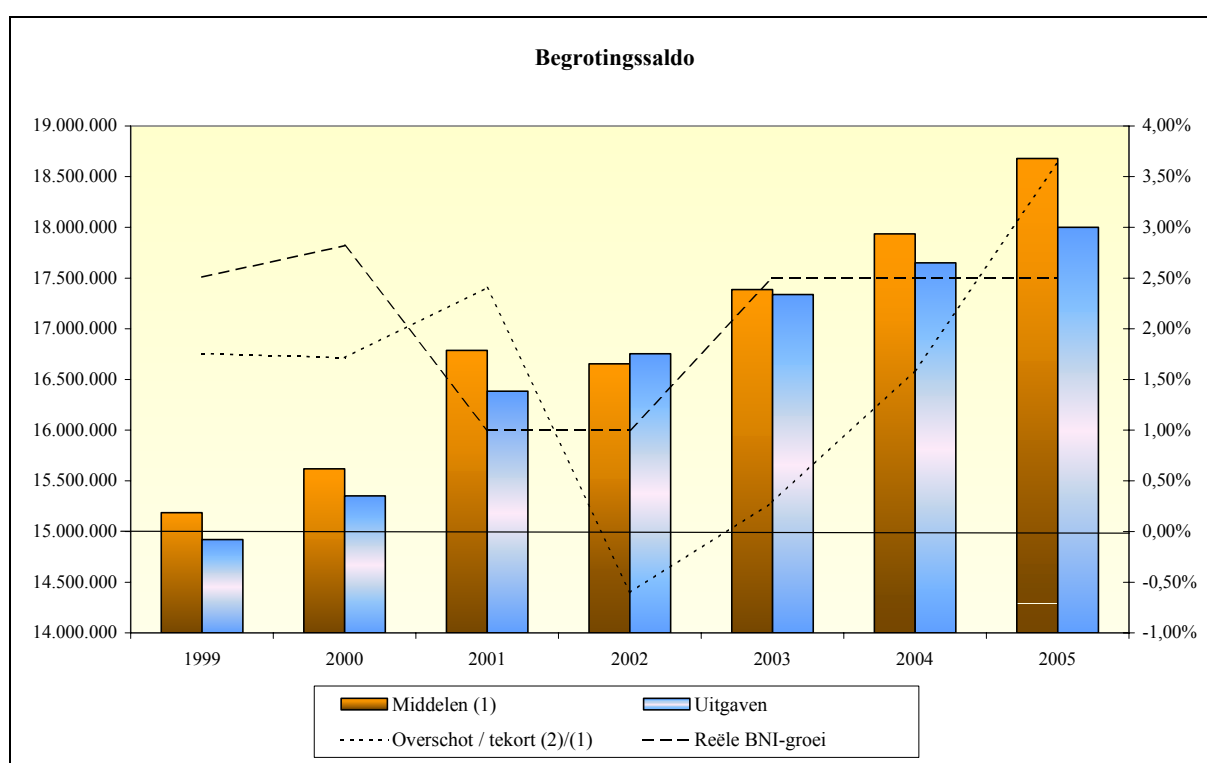
5.1 Begrotingssaldo

Onder het begrotingssaldo wordt het verschil verstaan tussen het totaal van de middelen en het totaal van de uitgaven. Dit saldo geeft een eerste indicatie van het overschot of tekort van een overheid.

Tabel 68 : Begrotingssaldo

	2002	2003	2004	2005
Middelen (1)	16.654.000	17.387.788	17.935.040	18.678.877
Uitgaven ⁶	16.753.986	17.337.172	17.650.310	18.000.126
Begrotingssaldo (2)	-99.986	50.616	284.730	678.751
Overschot / tekort (2)/(1)	-0,60%	0,29%	1,59%	3,63%

In grafiek 11 is de evolutie weergegeven van het begrotingssaldo. Tevens werd op deze grafiek een indicatie meegenomen voor economische groei, te weten de reële BNI-groei.

Grafiek 11

5.2 HRF-saldo

5.2.1 Te behalen HRF-saldi

In het kader van de normering heeft de Vlaamse regering geopteerd om scenario B te volgen van de Hoge Raad voor Financiën. Dit scenario stemt overeen met de strengste normering. Het legt een structureel te realiseren begrotingsoverschot op. Dit overschot neemt in de periode 2001-2010 echter af, om finaal vanaf 2010 een begroting in evenwicht in te dienen. Tabel 69 geeft de te realiseren saldi weer in het kader van de HRF-normering.

⁶ Zoals reeds gezegd, werd bij de raming van de uitgaven voor 2003 de bij de budgetcontrole 2002 op de dotaties verrekende saldi teruggezet. Uit het verleden blijkt echter dat het ontstaan van saldi niet eenmalig is en elk jaar een niet-aangewend gedeelte van de ter beschikking gestelde dotaties in rekening kan worden gebracht. In zoverre de saldi bij de begrotingscontrole op een gelijke hoogte liggen dan in 2002 dan mag rekening worden gehouden met een correctie van ongeveer 126.000 duizend euro.

Tabel 69

Begrotingsjaar	Vlaamse Gemeenschap		Franse Gemeenschap	Waals Gewest	Brussels hoofdstedelijk Gewest	Totaal	
	Scenario A	Scenario B				Scenario A	Scenario B
2000	356.967	356.967	- 114.031	- 153.694	- 66.931	22.310	22.310
2001	-	594.944	- 79.326	- 47.100	- 19.831	- 146.257	448.687
2002	-	337.135	- 61.973	- 138.820	- 54.537	- 255.330	81.805
2003	-	324.741	- 47.100	- 128.905	- 49.579	- 225.583	99.157
2004	-	307.388	- 29.747	- 116.510	- 44.621	- 190.878	116.510
2005	-	280.120	- 17.353	- 104.115	- 39.663	- 161.131	118.989
2006	-	242.936	- 9.916	- 89.242	- 34.705	- 133.863	109.073
2007	-	198.315	- 4.958	- 69.410	- 27.268	- 101.636	96.678
2008	-	138.820	- 2.479	- 49.579	- 19.831	- 71.889	66.931
2009	-	74.368	- 2.479	- 27.268	- 9.916	- 39.663	34.705
2010	-	-	-	-	-	-	-

Vooraleer de behaalde en te verwachten resultaten in HRF-termen te bekijken, moet evenwel een belangrijke opmerking gemaakt worden aangaande het te behalen resultaat. De additionele gewestbelastingen in 2002 worden slechts voor 11/12den in de middelenbegroting ingeschreven. Als tegenhanger hiervan werd bekomen dat 1/12 van de zogenaamde negatieve term (exclusief het stuk dat betrekking heeft op het kijk- en luistergeld) in mindering gebracht mag worden van de in 2002 te behalen HRF-norm. Dit maakt dat de te behalen HRF-norm voor 2002 verlaagt tot 198.315 duizend euro.

5.2.2 Resultaten in HRF-termen van de meerjarenraming

Tot en met 2002 wordt voor de berekeningswijze de HRF-methode gevolgd zoals tot nog toe steeds werd weergegeven in haar jaarlijkse rapporten. Dit betekent dat de middelen gezet worden ten opzichte van de gecorrigeerde uitgaven.

Voor wat het Zorgfonds betreft, mogen de reserveringen van dit fonds opgenomen worden als aftrek van de uitgaven om tot de gecorrigeerde uitgaven te komen van het zorgfonds. De voorziene reserveringen van het Zorgfonds zijn opgenomen in tabel 70.

Tabel 70 : Zorgfonds

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Dotatie	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157
Reserveringen	99.157	99.157	89.242	64.452	27.268	27.268	27.268

Voor wat ALESH betreft, mogen de kapitaalsaflossingen die gebeuren aanzien worden als een impliciete schuldvermindering en bijgevolg in mindering gebracht worden van het HRF-saldo. Voor de opname van ALESH in de HRF-berekening, werd gebruik gemaakt van onderstaand aflossingsschema.

Tabel 71 : ALESH

Jaar	Intrest-voet	Annuïteiten (1)	Intrest-betalingen (2)	Intrest-subsidie (3)	Vershil (1)-(2)+(3)	Betaling op begroting	Effectieve schuld-aflossing
2000	5,45%	151.622	106.304,0	7.690	53.007	64.155	117.162,1
2001	5,19%	150.712	95.189,0	9.065	64.588	53.000	117.588,0
2002	5,80%	149.048	99.550,6	9.712	59.210	-	59.210,3
2003	5,90%	147.653	97.773,6	9.712	59.592	-	59.591,7
2004	6,00%	146.493	95.855,3	9.712	60.350	-	60.349,9
2005	6,00%	144.973	92.234,3	9.712	62.451	-	62.451,3

Tabel 72 geeft de resultaten weer van de score die behaald wordt ten opzichte van de vooropgestelde HRF-norm. In deze tabel wordt vanaf 2002 geen rekening gehouden met de netto-schuldopbouw van Aquafin. Dit werd overeengekomen tijdens de interministeriële conferentie van Financiën van maart 2002. Tijdens deze interministeriële conferentie werd de berekening van de uitgaven gewijzigd. Waar vroeger eerder vanuit de in de begroting opgenomen ordonnanceringskredieten vertrokken werd, wordt nu vertrokken vanuit een geconsolideerde ESR-redenering. Een grafische weergave van het behaalde resultaat in HRF-termen is weergegeven in grafiek 12.

Tabel 72 : HRF-resultaat in ESR-termen (in duizend euro)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Middelen	15.186.228	15.619.615	16.787.803	16.654.000	17.387.788	17.935.040	18.678.877
Uitgaven	14.919.717	15.351.783	16.383.935	16.753.986	17.337.172	17.650.310	18.000.126
Verf-rente				22.594	-	-	-
Aflossingen	331.580	214.587	212.254	202.207	197.781	221.863	221.459
Pensioenfondsen	17.353	11.403	7.437	5.355	5.355	5.355	5.355
Zorgfondsen	99.157	99.157	89.242	64.452	27.268	27.268	27.268
Aquafin	183.441	99.157	114.031	-	-	-	-
ALESH				59.209	59.592	60.350	62.451
HRF-saldo	531.159	493.821	608.246	208.643	340.612	599.566	995.284
HRF-norm (1)	334.656	356.967	594.944	198.315	324.741	307.388	280.120
Verschil t.o.v. norm (2)	196.503	136.855	13.302	10.328	15.872	292.178	715.165
Overschot/tekort (2)/(1)	58,72%	38,34%	2,24%	5,21%	4,89%	95,05%	255,31%

Grafiek 12

